

ERDÉSZETI LAPOK

LXXXI.
ÉVF.AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
K Ö Z L Ö N Y E9.
FÜZET.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
Megindították 1862-ben Wagner Károly és Divald Adolf

Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN
Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díja: egész évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagdíj fejében kapják.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-u. 6 sz. II. em. (Táv. : 323 722.)

Közleményeinket egészben vagy részben átvenni csak a forrás
megnevezésével szabad.

Vitéz nagybányai Horthy István †

1904—1942.

Az ősi magyar tragikum most is beteljesedett rajtunk.

Hogy miért sújtja az Úristen évszázadok óta a magyarságot kiválasztottjainak az elvesztésével a legnehezebb, legválságosabb időkbén, nem tudjuk megfejteni.

Csak arra gondolhatunk, hogy tengernyi könny és vér árán sem tanultuk meg eddig egy nemzet legfőbb kötelességét: hogyan kell *egyetlen erős akarattá*, minden belső bajt lebíró és minden külső veszéllyel dacoló *elszántsággá* összekovácsolódní . . .

Szálljunk hát magunkba most, annak az áldozatnak a nagyszerűségén, amelyet az ország mélységes tisztelettel és rajongó szeretettel övezett Vezére hozott mindnyájunkért, amikor drága fiát az ezeréves határok védelmében a legveszélyesebb pontra állította.

És a Kormányzóhelyettes piros vére hullásával tett tanúságot arról, hogy nemcsak rangban, hanem hazaszeretetben is méltó követője atyjának.

Legyen örökre világitó példa előttünk és erősségünk élet-halál harcunkban *Horthy Istvánnak*, a magyar mérnöknek és magyar katonának a kötelességteljesítése, aki hív volt mindhalálig, a békés munkában és a becsület mezején.

Mert csak így lehet a halálból élet. Szébb és jobb magyar élet!

Háborús gondok.

Írta: **Biró Zoltán.**

A találékony emberi elme még nem alkotott olyan szeizmográfot, amelyiknek az érzékenysége és a jelzőképessége csak meg is közelítené a gazdasági életnek ezeket a tulajdonságait.

Kétszeresen áll ez a háborús viszonyok között, mert hiszen ilyenkor a gazdasági életet legtalálóbban a súlyos, lázas beteghez tudjuk hasonlítani.

A békeidők egészséges állapotával szemben annyi eltérés, annyi várt és nem várt nehézség jelentkezik s egész apró hibák olyan káros következményeket vonnak maguk után, hogy az intézkedésekben óvatosságra, előrelátásra, de emellett *gyorsaságra* van szükség, mert a legkisebb hibát is azonnal javító, gyógyító beavatkozásnak kell követnie.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy éppen ez az utolsó, a gyorsaság az, ami háborús igazgatásunkból leginkább hiányzik.

Pedig — amint erre már igen sokszor rámutattunk — a *gyors intézkedés hiánya a legnagyobb baj.*

Az idejében jött intézkedésnek megvan a kellő eredménye még akkor is, ha egy-két kisebb hiba van benne, mert kellő gyorsasággal ezeket a hibákat a végrehajtás során könnyű kiküszöbölni.

Ezzel szemben bármilyen jó legyen is az elkésett intézkedés, az idő túlnő rajta; az elkésve kiadott rendelkezések igen-igen sok esetben több kárt okoznak, mint hasznot és hosszú, keserves idő telik el, amíg a késés következtében előállott gazdasági hibákat ki tudjuk igazítani.

Meg kell vallanunk őszintén, hogy az erdőgazdaság az egész idő alatt, amióta a háború következtében az államhatalom beavatkozik a gazdasági élet rendjébe, állandóan az intézkedések kése delmessége miatt panaszkodik.

Elsőnek állíthatom be a szerfa kérdését, bár a részletek tárgyalásakor ezt fogom későbbre hagyni.

Három éve یدستova annak, hogy megjelent a rendelet, amelyik az erdőgazdaság *közszükségleti cikket* alkotó termékeire állandósította az 1939. évi augusztus hó 26-án fennállott árakat.

Egyesületünk 3 napon belül felfedte a rendezés alapvető hiányosságait.

Rámutattunk elsősorban arra, hogy még eddig senki sem állapította meg az erdőgazdaság termékei közül melyek „közszükségleti cikkek“

Senki se szabta meg, melyik hatóság jogosult ebben a kérdésben dönteni; maga a rendelet pedig nem ad tájékoztatást arról, kinek az engedélyével lehet az augusztus 26-i árakat túllépni, ha ezt a gazdasági szükség megokolja.

A rendelet ugyanis megadja erre a jogot az árkormánybiztosnak, de csak az ipari termékekre vonatkozólag. Az erdőgazdaság termékeit pedig ipari termékeknek minősíteni nem lehet.

Rámutatunk arra is, hogy augusztus 26-i árat az erdőgazdaság legtöbb szerfatermékére vonatkoztatva nem lehet megállapítani. Hiszen abban az időben a termelt készleteket az erdőgazdaság kivétel nélkül eladta, teljes egészében leszállította, sőt annak jórészét a vásárlók már fel is dolgozták és értékesítették.

A kötlevelekben foglalt árak az augusztus 26-i határidőt megelőzőleg 6—10 hónappal fennállott viszonyok alapján alakultak ki, tehát nem szolgálhattak alapul olyan eladásokhoz, amelyeknek a tárgyát kivétel nélkül hónapokkal a megállapított időpont után kellett kitermelni és előállítani.

De nem voltunk és nem vagyunk jobb helyzetben a tűzifa tekintetében sem.

Három háborús esztendő minden nehézsége után a vezető választék, a bükk-tűzifa értéke, illetőleg eladási ára ma budapesti paritásban számítva nem egészen 5%-kal magasabb, mint amennyi a háborút közvetlenül megelőzően volt.

Ez az ármegállapítás is a folytatott előzetes tárgyalások után másfél hónappal született meg olyan időben, amikor helyes kereskedelempolitikával már a szükségletek jelentős részét le kellett volna szállítani.

Több mint egy év múlt el a legutolsó ármegállapítás óta és hogy ez az esztendő nem tellett el nyomtalanul a gazdálkodási életben sem, csak egy bizonyítékra hivatkozhatunk: még az annyira szűkmarkú államkincstár is felemelte az alkalmazottak javadalmazását ez alatt az idő alatt újabb 15%-kal és kötelezőleg mondotta ki ezt a magánvállalatokra is.

Arra nem akarunk utalni, hogy ez alatt az ötnegyed év alatt (hisz az utolsó árszabályozás 1941. június 10-én történt) milyen változások állottak be a közterhekben a forgalmiadótól kezdve végig az egész vonalon, az elsőrendű élelmi cikkek áraiban, az ipari cikkek áraiban, de arra igen is rá kell mutatnunk, hogy ezek a drágulások a munka- és fuvarbérekben az ötnegyed év alatt 50—200⁰/₁₀₀-os áremelkedésekre vezettek.

Ezek az áremelkedések pedig a tűzifát annál erősebben nyomják, mert hiszen közismert dolog, hogy a vasúti állomásra kiszállított tűzifa kerükltségének kb. 70%-a munkadíj és fuvarbér, további 20%-a pedig közteher.

Azt sem mondhatjuk, hogy az intéző köröknek nem volna tudomásuk ezekről a jelentős változásokról.

Hiszen a kormányzat a forgalmiadó-váltásig felemelése alkalmával megadta a jogot arra, hogy a többletet a régebbi kötések után is felszámíthassák; az ipari vállalatoknak pedig jogukban

állott az akár kormányzati intézkedésekből folyó, akár a nyersanyagok beszerzési költségeinek emelkedéséből származó költség-többleteket egyszerűen felszámítani azzal a kötelezettséggel, hogy az erre vonatkozó árszámítást utólag kellett az árkormánybiztosnak bemutatniok.

Ezzel szemben változatlanul állott több mint ötnegyed éven át a tűzifa ára, sőt az intézkedésnek egy része még éles vitákra is adhatott alkalmat.

Nem célunk az, hogy itt számadatokkal részletezve mutassuk ki, mennyivel emelkedtek a termelés költségei a múlt év júniusa óta.

Egyesületünk és a fakereskedők egyesülete részletes beadványban mutattak rá ezekre a különbségekre a legilletékesebb tényezők előtt.

Magunk az egyesület részéről mindig azt az elvet vallottuk, hogy termelni kötelesség s megállapíthatjuk azt, hogy ennek a kötelezettségének mind az erdőgazdaság, mind a vállalati termelés is eleget tett.

Eleget tett annak ellenére, hogy már a termelésben s egyéb munkálatokban (erdősítés, épület- és útfenntartás, közlekedési eszközök fenntartása stb.) olyan költségek állottak elő, amelyek egyáltalában nincsenek arányban a ma érvényes tűzifaárakkal.

Készlet tehát van, de ennek legnagyobb része az erdőn tárol s a nehezebb munka, a kiszállítás most lenne esedékes.

Azok a követelések, amiket különösen a fuvarosok a hatóság részéről megállapított munkabérekkel szemben vagy néhol ezek alapján támasztanak, olyan magasak, hogy alig egy-két üzem tud a most megállapított árakon jövedelemmel dolgozni.

Pedig a munkának ez első rugója mindig a kereset volt és az is lesz s ráfizetéssel sem az őstermelő, sem a vállalati termelés boldogulni és dolgozni nem tud.

Készséggel elismerjük, hogy a munka- és fuvarbérek terén előállott követelések majdnem kivétel nélkül túlzottak; de ezt az állítást csak akkor lehet komolyan bizonyítani, ha megvan a lehetőség arra, hogy az élelmiszert, a takarmányt és a fuvarozáshoz szükséges ipari termékeket (kerékpánt, patkó, szerszámalkatrészek stb.) a megállapított hatósági legmagasabb áron akadálytalanul be lehetne szerezni az okvetlenül szükséges mértékben.

Ez az az akadály, amelynek az elhárítását évek óta hiába kértük; megszüntetése nélkül a munka- és fuvarbérek kötelező megállapításáról eredményesen beszélni nem lehet.

Évek óta hangsúlyozzuk, hogy csak akkor lehet joggal és eredménnyel kötelezően megállapítani a munka- vagy fuvarbért, ha ennek ellenében feltétlenül biztosítani tudjuk a munkásnak

vagy fuvarosnak a maga és állatai részére nélkülözhetetlen szükségleteket.

Ha ezeknek a kiszolgáltatását kapcsolatba hozzuk a dolgozni-akarással, a munkateljesítménnyel, akkor a bérszabályozás eredményes lesz és nem vezet áremelkedéshez. Ellenkező esetben csak csődhöz vezethet, pedig ez az, amit minden áron el kell kerülnünk.

Minden reménységünk megvan arra, hogy a kormányzat belátja okfejtésünk helyességét és nem tér ki az érdekeltség egyöntetű kérése elől a tűzifaárak újabb szabályozását illetően.

*

Szeretnénk azonban röviden a szerfaválasztékok árának legutóbb megjelent szabályozásával is foglalkozni.

Bár véleményünk szerint a felsorolt választékok számottevő része nem közszükségleti cikk s így az árszabályozás nem is okvetlenül szükséges, mégis nagy általánosságban szívesebben látjuk azt, ha az árszabályozás vagy intézkedés kicsit többet ölel fel a szükségesnél, mint hogyha a bizonytalanság öli a termelőt és kereskedőt egyaránt.

A rendelet területe azonban nemcsak az egyes választékok, de az ügyletkötés tekintetében is messze túlmegy azon a mértéken, amire feltétlenül szükség van és minden részrehajlás nélkül megállapíthatjuk azt, hogy az egész rendeletben *túlzott kereskedővédelem* nyilvánul meg.

Nem merném állítani azt, hogy ez a védelem minden tekintetben javára szolgál majd az embernek.

Így pl. a 10. §. (2) és (3) bekezdéseiben a nagykereskedő részére megállapított s a szokásos mértéket elég messze meghaladó legkisebb jutalékok kétségtelenül arra fogják kényszeríteni a termelők nagy részét, hogy ezeket az árukat fakeszkereskedők kihagyásával értékesítsék.

De egyebekben is (pl. holt-fuvar) a rendelet olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek különösen a kisebb mennyiségű vagy rendkívül sürgős szükségletek fedezését sok esetben vagy megnehezítik vagy egyenesen lehetetlenné teszik.

A mi véleményünk szerint ez a rendszer, amelyik a kereskedők részére is kötött haszonmértéket biztosít, *nem alkalmas megfelelő új kereskedőnemzedék nevelésére.*

Hiszen az új kereskedő elsősorban összeköttetéseket fog keresni azért, hogy az anyag kiutalásához hozzájuthasson, mert így a maga hasznát máris megtalálja éppen úgy, mint a trafikos a dohányárún.

Eltűnik a verseny, de egyúttal a piachoz vagy fogyasztóhoz közel fekvő termelő elveszíti helyzeti előnyét vagy a fogyasztó közvetlen felkereséséből eddig származott hasznát, hacsak külön

telep létesítésével nem áll be maga is a kifejezetten kereskedők sorába.

A mi véleményünk szerint az áru értéke a fogyasztásban, a fogyasztás helyén döntő.

Ha tehát az erdőgazdaság a maga mozgékonyásával és élelmességével elmegy egészen a fogyasztóig, vállalja az evvel járó munkát és kockázatot, nézetünk szerint joga van ugyanahhoz az ártöbbletkez, amit ezért a többletmunkáért a kereskedő felszámítani jogosult.

Ami már most a minősítési feltételeket illeti, itt is van egész sor olyan kikötés, amelyeket — különösen a mai viszonyok között — erősen túlzottaknak kell tartanunk.

Nem akarunk az apró részletekbe belemenni, de a görbület, a csavaros növény stb. körül igen sok olyan túlzott kikötés van, amit ha a vásárló ridegen alkalmaz, teljesen meg fogja akadályozni az üzletkötést, vagy a lebonyolítás során fog majdnem kiegészíthetetlen különbségekre vezetni.

Ugyanezt mondhatjuk a töröngő megokolatlan hangoztatásáról.

Azok a kartársak különösen, akik bujább talajú termőhelyeken dolgoznak, igen jól tudják, hogy szilnek, kórisnek, de a tölgynek is a töröngője a legtöbb esetben erősen súdárlos s a főgyökerek mentén akárhányszor bordaszerűn kiálló pászták szaladnak fel másfél-két méter magasságig is, amivel szemben a második rönkö sokkal hengeresebb, egyenletesebb szövetű, fodrozottságtól mentes.

A gyakorlati életből vett példára tudnék hivatkozni, amikor a töröngőhöz mereven ragaszkodó vásárló később kérve könyörgött, hogy a második rönköket is adjuk át neki, sőt szívesen fizetett azokra még számottevő felárat is.

Meggyőződésünk az, hogy ezeket a hiányokat rövid megbeszélés keretén belül elég könnyen ki lehetne küszöbölni.

Súlyosabb hiánynak tartjuk azt, hogy a készválasztékok (pl. talpfá, szőlőkaró, keréktalp, stb.) megállapított ára — az apadékok és munkabérek figyelembevétele esetén — nincs arányban a nyers rönköárákkal.

Arra, hogy ez az állításunk a talpfára nézve mennyire fennáll, a MÁV. talpfa-versenyárgyalása már bizonyítékot szolgáltat.

Azt hisszük, hogy a többi félgyártmányra nézve is meg fogja hozni a gyakorlat ugyanezt a tanulságot.

Célszerű lenne azonban ezeket a hiányokat még előbb kiküszöbölni, nehogy a téli termelések során akadályozzák különösen a gyengébb minőségű választékok helyszíni feldolgozását.

Az összes kisebb vagy nagyobb kifogásokkal, valamint a

tüzifa árának a megállapításával kapcsolatban is egy körülményt tartunk szükségesnek újból hangsúlyozni és ez a **sürgősség!**

Termelési és szállítási időszak kezdetén vagyunk s a helyes ármegállapítás és a túlzott beavatkozás kiküszöbölése vezethet csak olyan eredményre, amilyent mindnyájan kívánunk.

*

Kriegssorgen. Von Z. Biró.

Schnelle Entschlüsse, — wenn auch mit kleineren Fehlern behaftet, dienen — besonders in Kriegszeiten — besser dem Wirtschaftsleben, als vollkommene, aber verspätet gefällte Verfügungen. Ohne energischer Festhaltung der Arbeits- und Fuhrlohne ist jede Preisregelung wertlos. Diese Grundsätze werden mit den zeitgemässen Fragen der ungarischen Nutz- und Brennholzversorgung bekräftigt, wobei Verf. auch auf einige Mängel der unlängst erfolgten Preisregelung des harten Nutzholzes hinweist.

*

Soucis de guerre. Par Z. Biró.

L'article est consacré à certaines questions d'actualité du ravitaillement de la Hongrie en bois d'oeuvre et de chauffage, et insiste sur la nécessité que les mesures officielles doivent être prises avant tout avec rapidité.

*

Sorrows in War-Time. By Z. Biró.

Some urgent questions of Hungarian timber and wood supply are discussed and the necessity of quickness in authoritative dispositions underlined.

Néhány szó az új lombszerfa-rendelethez.

Irta: Kovács József.

Mint tavasszal az első fecskét, úgy vártuk mindnyájan! Ha megkésve is, de végre megjelent és eloszlatta azt a bizonytalanságot, amelyben lombszerfatermelésünk vajúdott az egész 1941/42. évi termelési időnyben.

Azt hiszem, nem tévedek, ha azt mondom, hogy úgy nagyvonalakban minden érdekelt körben, tehát az *erdőbirtokosok közt* is éppen úgy, mint a *kereskedői és faipari* társadalomban nagy megnyugvást hozott az új rendelet; mindenesetre nagyobb, mint annak idején a fenyőgömbölyegfa árszabályozása.

Írásom célja nem az, hogy az egész ország fás-társadalma nevében tegyek megállapításokat vagy gyakoroljak bírálatot, mert egyrészt erre nem vagyok hivatott, másrészt pedig, mivel maga a *gyakorlati élet* ezt úgyis megteszi. Inkább csak azért vettem kezembe a tollat, hogy néhány vonással vázoljam egyéni felfogásomat, miután annak idején, a rendelet általános tételeinek kezdeti kidolgozásában nekem is jutott igen szerény szerep.

Természetesen, az előttünk fekvő végleges alak egészen más, mint a kezdetleges forma volt; sokkal részletesebb és számadatában is erősen megváltozott. Az egészből kiérezhető a szakszerű és sokoldalú boncolgatás előnyös hatása, amely az egésznek elismerésre méltó formát és tartalmat adott. Olyan számokat látunk az egyes fanemek és választékok árjelzésében, amelyek a mai nehéz időkben is lehetővé teszik azt, hogy ne csupán a faipar és fakereskedelem találja meg a maga számítását, hanem az erdőbirtokosság is biztosítottan lásson egy bizonyos tőárát, amely mint valóságos bevétel lehetővé teszi a napjainkban annyira fontos szállítóberendezések fejlesztését vagy ilyenek létesítését.

Nem mondok újat, mikor azt vallo, *a mindenkori faárak csak akkor szolgálhatják az ország egyetemes erdőgazdaságának és az ezzel kapcsolatos faipar és fakereskedelem jóérdekeit, ha azokat mindenkor úgy állapítják meg, hogy ne csupán a befektetett munka és tőke ellenértéke térüljön meg bennük, hanem jusson magára az anyagértékre is bizonyos hányad, amely egyedül alkalmas a további egészséges fejlődés biztosítására.*

Talán nem az elfogult erdész szól belőlem, ha azt mondom, hogy a tőár — amit *haszonnak* is nevezhetnénk esetünkben — nem illeti jogtalanul az erdőbirtokosságot; sőt azt mondom, éppen ezen a vonalon kell azt elsősorban biztosítani. Ennek a ténynek megokolásául legyen elég csak annyit megemlítenem, hogy az *erdő a bölcsője minden faipari és fakereskedelmi ténykedésnek*. Itt folyik le a legelső fejszecsapással kezdődőleg a nagyon is fáradságos és egyben veszélyes *termelési* munka, amit nyomon követ a *közéltés*, a maga sokoldalúságával és nehézségeivel. És mindezeket a fizikai és mechanikai munkamozzanatokat nagy mértékben befolyásolják, vagy éppenséggel teljesen tönkre is tehetik a mostoha időjárási viszonyok.

Ha tehát az erdőbirtokos megkapja a sok-sok munka és nehézség ellenszolgáltatását a megfelelően megállapított árban, ezzel még nem élvez semmi különleges előnyt.

Igen fontos tehát az *erdei választékok és félégyártmányok helyes árának megállapítása*, mert ez az ár szolgál alapjául a fatermékek további feldolgozását és forgalombahozatalát végző faipari vállalatok és fakereskedők egységárainak is. Ha egészséges az alapár, egészséges lesz az ebből gondos számítással levezethető *ipari választékok* ára is és ami ezzel kapcsolatos: a vállalatok és fakereskedők tisztességes haszna.

Az új rendeletben megállapított *lombrónk* egységárak feifogásom szerint megfelelnek általában az említett kívánalomnak és így jogosan feltételezhető, hogy az ezekből megállapítandó *lombfűrészárufélék egységárait* is közmegelegedésre lehet rendezni.

Nem tartom azonban szerencsésnek a rendelet I. számú mel-

lékletének egyes fanemcsoportosításait. Ez t. i. egy árcsoportba foglal olyan fanemeket is, amelyek között a gyakorlati fakereskedelem mindig észrevehető különbséget tett.

Így mindjárt az első csoportba foglalja össze a rendelet a tölgy, kőris, juhar, jávor, cseresznye, körte és szelídgesztenye fanemeket, szerintem ez nem helyes, mert kétségtelen, hogy a fenti fanemek használhatósága és így értéke is más és más. Jobbnak tartanám, ha a kőris és tölgy külön-külön árcsoportot alkotna; már a többi fanemet inkább lehetne egybefoglalni.

Köztudomású, hogy a kőris mindig értékesebb volt a tölgy-nél, míg a többi fafaj ára a tölgyéhez képest hol felfelé, hol meg lefelé ingadozott, a mindenkori kereslet szerint.

Még a fentinél is valószínűleg a bükknek és csernek ugyanazon értékostályba való sorozása. Ez egészen meglepő! Gyakorlati szolgálatom idején — pedig véletlenül olyan erdőgazdaságban működtem, ahol igen szép és tekintélyes terejedelmű cseresek is voltak — nem tudtam a gyönyörű cserfát másnak eladni, csak bognároknak, akik kizárólag kerékagyat és küllöt készítettek belőle; a harmincas években még bányafának sem kellett a cserfa, erre a célra napjainkban már inkább használják. Azonban ennél kiterjedtebb felhasználási lehetőségéről a mai napig sem tudok. Érthető tehát, ha most a bükkal való egyenrangúsítás sokunk előtt szokatlan.

A fűz értékének azonosítása a nyárfáéval szintén újítás; ez azonban talán inkább elfogadható, hiszen mindkét fafaj szöveti és fizikai tulajdonságai közel azonosak, következőleg a használhatóságuk is. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a fűzfa, mint állományt alkotó és így számottevő használati fatömeget biztosító fanemként manapság még nem tenyészik erdőgazdaságainkban. A jövőben azonban — tekintettel a lágylombfafélék használhatóságának rohamos fejlődésére — ez a helyzet előnyösen megváltozhatik, főleg az ártéri erdőbirtokokon.

Átterve a rendelet minősítési irányelveire, jogosan elmondhatjuk, hogy ezzel a részével nagy hiányt töltött ki és sok bizonytalanságot szüntetett meg, egyszóval: *hézagpótló jelentőségű*.

Kiérezzük belőle azt, hogy számolt az első világháborút követő időkben a faipar terén is bekövetkezett fejlődéssel, főleg a famegmunkáló gépek erősen megjavult hatásfokával. De tekintetbe vette a rendelet azt a tényt is, hogy a fa mint nyersanyag, egyre előkelőbb helyet fog elfoglalni a világ gazdasági életében, másrészt pedig, hogy a rendelkezésre álló fakészletek világszerte csökkenőben vannak. Ezt a tényt csak még inkább fokozza a mostani második világháború óriási anyaggazarlása és még ennél is jobban a felépítendő újvilág mérhetetlen faszükséglete. Ezeknek az ellentétes tényeknek észszerű következménye az, hogy a fát

mint nyersanyagot a legkisebb szálkáig célszerűen ki kell használni, tehát a multban szokványyszerűen megállapított *alsó vastagsági határokat még lejjebb lehet szállítani.*

Ezt az elvet érvényesíti is, nagyon helyesen, a rendelet a fontosabb fafajok esetében. Míg ugyanis az 1926-ban megjelent Fakereskedelmi Szokványok a *tölgy furnir rönkö legkisebb vastagságát* 45 cm-ben, az I. o. *tölgy rönköét* pedig 35 cm-ben állapítják meg, addig az új rendelet az első választék esetében 40 cm-re, az utóbbiában pedig az összes mennyiség 15⁰/₀-nál 31 cm-re *szállítja* le, sőt még a 25—30 cm-es vastag anyagból is engedélyez 5⁰/₀-ot. Hasonló engedményt nyújt a furnir-anyaggal kapcsolatban is, a 35—39 cm vastag anyag arányára.

A többi fafajra (*kőris, bükk, juhar* stb.) vonatkozólag általában szintén biztosít a rendelet bizonyos vastagsági engedményt a *F. Sz.* előírásaihoz képest, csak valamivel kisebb terjedelemben.

Ugyancsak nagyon helyesen enyhíti a rendelet a *színes geszt* (barnabél) megengedett arányát legelterjedtebb fanemünk, a *bükk* esetében. Ez az engedmény igen számottevő pénzügyi előnyt jelent az erdőbirtokosságnak és termelőknek, mert hiszen ezzel jelentősen kitágul az I., tehát a legértékesebb minőségi osztály határa.

Végül igen fontos rendelkezés az ú. n. III. osztályú rönköanyag *hivatalos elismerése.* Ezt a választékot még a trianoni faszegény időkben vezette be a gyakorlat, mintegy előre megsejtve a mai időknek azt a sarkalatos tételét, hogy *minden fanemből minden legkisebb darabot is elsősorban szerfának kell kihasználni és tüzfának csak a valóban selejtes anyag maradjon vissza.*

Ezek az általános engedmények bizonyára annak a felismeréséből származnak, amiről az előzőkben röviden már említést tettem, hogy t. i. a korszerű munkagépeknek gazdaságosabb a teljesítőképessége, másrészt pedig a fa, mint nyersanyag, rohamosan csökken világszerte.

A felsorolt előnyökön kívül azonban vannak a rendeletnek olyan sajátságai is, amelyek nem mondhatók *sem megokoltaknak, sem gyakorlatiasaknak.*

Ilyen mindjárt az ú. n. „*törönk*“ fogalmának meghagyása a régi *F. Sz.*-ből, a válogatott (export) minőségű *tölgy-, kőris- és gyertyán-,* valamint az I. o. *bükk-,* a hámozási *éger- és nyár-rönkö* esetében. Nincs ugyanis tudomásom arról, hogy a fa törzsének „*törésze*“, tehát a gyökfőtől számított első szakasz kiválóbb anatómiai, vagy fizikai tulajdonságú lenne, mint az utána következő szakasz.

Ha tehát a „*törönk*“ kikötés nem jelent semmi, mondjuk pénzben kifejezhető előnyt, akkor milyen célt szolgál? És kérdem, vajjon, ha nem az erdőn, *tő mellett* fekszik az anyag, hanem

pl. a vasút mellett máglyában, van-e olyan szakember, aki teljes bizonyossággal meg tudja állapítani, melyek a sok közül a „törönkök“?

Mindent összevetve elmondhatjuk, nem volt szükség arra, hogy a múlt F. Sz.-ban használatos céltalan kikötést átvigyük tovább az új minősítési előírásba is.

A következő észrevételem a rönkö csavaros növéseire vonatkozik. Helyesnek tartom, hogy a különleges és az I. o. minőségből teljesen kizárja a rendelet a csavarosságot, azonban szerintem nem lehet megindokolt a fenti hiba teljes kizárása a II. o. anyagból is. Itt is helyénvaló lenne — hasonlóan a fenyő-gömbölyegfához — a lefejljebb 15 fokos csavarosság elnézése. Tudok példát saját gyakorlatomból, hogy egy 55 cm. vastag tödgyrönköt, — amely egyébként teljesen megfelelt az I. osztályú minőség kívánalmainak — kisfokú csavaros növése miatt szónélkül átvett a kereskedő és boldogan megjegyezte: „Bárcsak sok ilyen rönkö akadna még az átvétel során!“

Ezzel csak jelezni kívánom, hogy nem lehet mindenkor szorosán ragaszkodni a minősítési előírás betűihez, hiszen ahány darab rönkö, annyiféle tulajdonság. De ezek között a tulajdonságok között gyakran akadhat egy uralkodó jótulajdonság is, amilyen pl. vastagsági méret, szép egyenletes évgűrűszerkezet, stb. és ennek kedvéért a vevő készséggel elnéz kisebb fogyatékoságot, pl. nem túlzott csavarosságot.

Végül néhány szót még egyes épségi és alaki hibákról, amilyenek a *bütürepedések*, *ággöcsök* és *csomók*, továbbá a *görbeség*.

A rendelet túlságosan aprólékosan tárgyalja ezeket a hibákat. Véleményem szerint sokkal *gyakorlatiasabb* lett volna valamennyi, ilyen természetű kikötést *általános érvénnyel* tárgyalni, az *összes fanemekre*. Mert ma, amikor a fa annyira keresett cikk és minden darabkáját a legmegfelelőbb szükségleti tárggyá lehet feloldozni, nincs értelme a túlságos szigorú bírálatnak.

Ezért nyugodtan lehetett volna pl. valamennyi fanem I. osztályú anyagára kimondani, hogy az olyan rönkök esetében, amelyek az előírt hossznak megfelelnek, *megengedett a középmérő nagyságával azonos repedés*, akár az egyik bütülapon van az, akár mindkettőn együttesen. Fontos csak az, hogy a bütürepedések összege ne haladja meg a rönkö középvastagságát.

Ugyanígy lehetett volna *egységesen* szabályozni az *egyirányú görbület* megengedhető mértékét is olyformán, hogy pl. az I. o. anyag fanemenként megállapított legkisebb hosszmeretének görbületnélkülinek kell lennie; az ezután következő szakasz pedig a hosszának „x“⁰/₁₀-ával (pl. 3⁰/₁₀) térhet el egy irányban az egész rönkö tengelyvonalától. Vagy pl. a II. o. rönkök esetében az egy-

irányú görbület legnagyobb húrmérete az egész hosszhoz viszonyítva legfeljebb „y”%-a (pl. 5%) lehet.

Kétségtelen, hogy az ilyen leegyszerűsített előírás hamarosan átmenne a közhasználatba és nem válnék szükségessé minősítések alkalmazásával a rendelet vonatkozó szövegének betűszerinti magyarázgatása.

▲ megengedett ággyöcsök és csomók terejedelmére és számára vonatkozólag hasonló *egységes kulcsot* lehetett volna alkalmazni, mert ez feltétlenül *gyakorlatiasabb*, anélkül, hogy magát a minősítés lényegét hátrányosan befolyásolná vagy éppen veszélyeztetné.

Hosszasan lehetne még a rendelet egyes pontjairól elmélkedni, pl. a *talpfu áráról*, de ezt későbbi alkalomra halasztom.

Amiket előzőkben elmondtam, csupán tárgyilagos és szerény hozzászólásnak szántam, mert meggyőződésem, hogy szakunknak teszünk szolgálatot akkor, ha a *ma* kérdéseihez mi erdészek is hozzászólunk.

*

Einige Worte über die neue Laubnutzholzverordnung. Von J. Kovács.

Verf. bespricht den Erlass No. 63.200/1942. des Versorgungsministers, betont die Wichtigkeit der Preisregelung, wünscht aber — mit rücksicht auf die Anforderungen der Praxis und der allgemeinen Wirtschaftlage — eine entsprechende Mässigung der Qualitätsvorschriften.

*

Quelques mots sur le nouveau décret relatif au bois d'oeuvre en essences feuillues. Par J. Kovács.

L'Auteur analyse le décret No. 60.200/1942. qui fixe les prix des catégories de bois d'oeuvre en essences feuillues.

*

Some Words About the Hard Timber Enactment. By J. Kovács.

The author discusses the Enactment No. 63.200/1942. regulating the prices of hard timber assortments.

Természetszerű szálerdő-állományok telepítése.

Irta: **Nemes Károly** ny. miniszteri tanácsos, volt kolozsvári kincstári erdőigazgató.

I. A természetszerű faállományok fogalma és jelentősége.

Természetszerűeknek vagy a termőhelyi viszonyokkal egyező faállományoknak nevezzük azokat, amelyek összetételüknél fogva a természetadta viszonyoknak a legtágabb értelemben olyannyira megfelelnek, hogy sikeres fejlődésük mellett életük egész tartamára legteljesebben biztosítottak látszik.

Ennélfogva sovány homoktalajon szinylődő tölgyesek éppen oly kevésbé felelnek meg a természetszerűségnek, mint túlkövér síksági talajon álló veres-redves (rotfaule) lúcfenyvesek, avagy a magashegységben sűrű állásban felnőtt s hótörések veszeiyenek kitett erdei fenyőállományok.

A természeti viszonyoknak megfelelően felnövekedett állományok azonban nem mindenkor s nem okvetlenül felelnek meg egyszersmint a gazdasági, helyesebben jövedelmezőségi követelményeknek.

Igy pl. a legjobb tölgytalajon keletkezett nyár- és fűzállóományok megfelelhetnek a természetszerűségnek, de sohasem lehetnek gazdaságosak. Viszont a természetszerűségnek meg nem felelő állomány sohasem érheti el a gazdálkodási vagy jövedelmezőségi célokat, mert ott, ahol az állomány fejlődését a természet nyújtotta előfeltételek nem biztosítják, a gazdálkodás megfelelő eredménnyel nem járhat.

Ha ilyen állományokkal kivételesen mégis elérnénk bizonyos fokban kielégítő gazdálkodási eredményeket, akkor sem szabad azokat a gazdálkodás alapjául és követendő útmutatás vagy szabályként elfogadni. Az erdőgazdaság feladata legyen tehát elsősorban a természetszerűségnek, másodsorban a jövedelmezőségnak megfelelő állományok létesítése. Az utóbbi feltétel az elsőnek természetes és önként érthető folyománya s ennél fogva szükségesnek találtam, hogy munkám címében ezt a két: — a természetességnek és gazdasági kívánalmaknak megfelelően — fogalmat a „természetszerű“ kifejezés alá foglaljam.

Annak a mindinkább előtérbe lépő erdőtelepítési törekvésnek, hogy a termőhelyi viszonyoknak megfelelő, tehát természet-szerű állományokat telepítsünk, igen fontos erdőgazdasági jelentősége van.

Ha az állományok telepítésekor az adott természeti feltételeket figyelmen kívül hagyták, ez a mellőzés rendszerint végzetes követelményekkel járt. Ezek a káros következmények idővel hó és széltrések alakjában, továbbá az állományoknak rovarok és gombák okozta jelentékeny megkárosításában mutatkoztak.

A természet az életképtelenségeket nem tűri meg, már csirájukban rendszeresen kiküszöböli, tehát a természet saját alkotásai a hely veszélyeket könnyebben tudják leküzdeni s ellenálló-képességük fokozatos erővel fejlődik ki.

Ha azonban az ember olyan mesterséges eszközökkel avatkozik bele a természet rendjébe, amelyek annak alkotó erejével ellenkeznek, a céljait keresztezik, akkor a természeti erők csakhamar megsemmisítik a természetellenes alapra fektetett emberi alkotásokat. Miután a rendszeres erdőgazdaságoknak az a céljuk, hogy jelentékenyebb fahozadékokat termeljünk, mint aminőket sok eset-

ben maga a természet nyújtani tud, a természet munkáját erdőtenyésztési ismereteinkkel mindenkor fokozni és támogatni kell és azt sohasem szabad erdőtelepítési műveletekkel megnehezíteni.

Hogy vajjon egy újonnan telepítendő erdőállománynak a helyi természeti viszonyok megfelelők lesznek-e vagy sem, ennek elbírálásához elsősorban s mindenkor figyelemmel kell lennünk a telepítés helyén állott vagy annak közelében lévő s régebben természetes úton keletkezett idősebb állományok minőségére.

Ha pl. egy állomány mondjuk 100—120 évig természet okozta károsításoktól mentesen s érintetlenül fenmaradt, akkor feltételezhető, hogy egy újonnan, mesterséges úton megtelepítendő hasonló állománynak is kellő ellentállóképessége lesz a jövőben.

Ezenkívül mindazokat a növényteni és erdőtenyésztési ismereteket is alkalmaznunk kell, amelyek az új erdő telepítésére kedvező befolyással lehetnek.

Ha különleges gazdasági körülmények olyan felújítási módok alkalmazására kényszerítenének bennünket, amelyeknek a helyességét a gyakorlati tapasztalatok még kellő mértékben nem igazolták, akkor ezeket csakis kísérleteknek kell tekintenünk, mert mindent kockáztatunk, ha a még kellőképp ki nem próbált s elfogadhatóan nem igazolt erdőtelepítési módokat általánosítunk.

A már előadottakból következik, hogy a természetszerű állományok mind természetes úton, mind mesterséges eszközökkel telepíthetők akár külön-külön, akár egymással kapcsolatosan alkalmazzuk ezeket a felújítási módokat.

Hangsúlyoznom kell azonban, hogy minél nagyobb mértékben igyekezzünk a természet munkáját mesterséges beavatkozással elősegíteni, annál inkább kell mérlegelnünk azokat a veszélyeket, amelyek a természetszerűség eltulajdonításából keletkezhetnek.

Ha tehát azt a kitűzött célt akarjuk elérni, hogy a jövőben természetszerű, vagyis nagyobb fahozadékot és jövedelmet nyújtó erdőgazdasági egységeink legyenek, az állományok megtelepítése előtt fontolóra kell vennünk mindazokat a körülményeket, amelyek ismeretében ezt a munkát eredményesen végrehajthatjuk.

II. A fafajok megválasztása.

Új állományok telepítésekor, avagy kihasznált területek felújításakor a legfontosabb és elsősorban eldöntendő kérdés az, hogy a telepítendő erdők létesítéséhez milyen fajokat használjunk, illetőleg melyiket részesítsük előnyben.

Ez különösen fontos kérdés a mi erdőgazdasági viszonyaink közt, ahol hektárok ezreit tarvágással használták és használják ki, mert a telepítendő fanevek helyes megválasztása akkor, amidőn a vágásokat majdnem kivétel nélkül mesterséges úton, csemeteülte-

téssel vagy vetéssel kell felújítanunk, szinte a lehetetlenségek közé tartozik.

A nyugati erdőgazdaságokban, ahol a nagykiterjedésű tarvágások hallatlanul káros következményeit régen felismerték s ezzel az régebbi használati móddal már több évtizede szakítottak, a szakemberek helyzete könnyebb, de ott is mindig komoly megfontolás tárgya a telepítendő erdő faneleinek oly módon való kiválasztása, hogy azok tömeggyarapodását és értékét a természeti és termőhelyi viszonyok biztosítsák s az erdőtalaj termőképességének fenntartásával és fokozásával az erdő jövedelmezősége is fokozódjék.

A nyugati állomokban általánosan s hazánkban elvétve alkalmazott fokozatos-felújító vágásmód, — amikor a vágásra érett erdő kihasználása kell szállítási berendezések létesítésének segítségével 20—30 évre, sőt szükség szerint hosszabb időre is kiterjed — csak akkor lesz eredményes, ha már az előkészítő vágások bevezetésekor nagy gondot fordítunk arra, hogy a fanelemek életképességére és értékére való tekintettel melyek bizonyulnak a jövő erdőgazdálkodás céljaira is a legmegfelelőbbeknek.

Amikor azután a hosszú tartamú kihasználás eredményeképpen a vágásterület az erdészeti szaktudomány kipróbált elveinek segítségével nagy részében természetes úton felújul, a megtelepült fiatalosnak az életképtelen vagy fajuknál fogva nem kívánatos egyedeit eltávolítjuk, s az erdőgazdának igen könnyű elhatároznia, hogy a terület hézagos helyeit az ősfanemek fiatalosai mellett a termőhelyi viszonyoknak megfelelő más fanekekkel pótolja.

Tehát még az ilyen fejlett erdőgazdasági viszonyok közt is nagy tapasztalat s gondos előrelátás és megfontolás szükséges a legalkalmasabb fanekek tenyésztéséhez s ezzel a természetességnek megfelelő állományok megtelepítéséhez.

De mit tegyünk a tarvágások s az azokat követően a legtöbb helyen felpörkölt, televény-tartalmuktól megfosztott kopasz vagy elgyomosodott területek tengerében, ahol még akkor is, ha a felújításokat a törvény teljes szigorával s a legkiválóbb szakértelemmel hajtánák végre, az államháztartásnak, a jövő fakeskedelmének és erdőgazdaságának a hátrányára a tarvágások káros következményei folytán időben 20—30 évet és növedékben kiszámíthatatlan fatömegeket veszítünk.

A felújítások tekintetében tehát elszomorító kép tárul elénk, amit súlyosbít az is, hogy a korlátlanul gyakorolt legeltetés még azt is megsemmisíti, amit a kiméletlen erdőkitermelési módok ellenére a természet pótolni tudott.

A mostoha viszonyok közepette nagy és nehéz a mi feladatunk s fáradozásunk eredménye jórészt kétséges.

Mi erdőgazdák sokszor csüggedve tanakodunk, mit is tegyünk? Erdősíteni, új és a régi erdőknél jobbakat és értékesebbeket alkotnunk mégis csak kell s mégis csak meg kell találnunk azokat a mentő fanemekeket, amelyek a jövő erdejének a jobb jövődelmezőségét biztosítják.

Tőprengéseinkben tehát odajutunk, ahol a nyugati erdőgazdák 80—100 év előtt voltak s kiadjuk a jelszót, hogy erdőszítsünk, telepítsünk lúcfenyővel, mert az általános felfogás szerint ez az egyedüli üdvöt adó fanem, amelynek tenyésztésével, nagyobb területekre való elterjesztésével foglalkozni érdemes.

Évről-évre terjed, szaporodik a terület, amelyet ezzel a mentő fanemmel erdőszítenek be tekintet nélkül arra, hogy a természeti viszonyok tenyésztésének megfelelnek-e vagy sem.

Többi értékes túlelevelű és lombfanemeink leszorulnak, mellőzöttek, mostohák lesznek, egy neves német szakíró szerint, a „lúcfenyő-mániával“ megjelölt irányzatban.

A lúcfenyő legmelegebb kedvelőjének is be kell látni azonban, hogy az általánosított törekvés — nem kivétel az állami felügyelet alatt álló erdőkben is megnyilvánuló irányzat sem — amely a lúccsal túlterhelt tenyésztésében megnyilvánul, az okszerű erdőtenyésztés határait jóval meghaladja.

Hazai és külföldi példák igazolják, hogy nagy kiterjedésű lúccsaltelepítések pusztultak és tűntek el azért, mert olyan helyeken telepítették őket, amelyek nem feleltek meg a lúccsal életfeltételeinek.

Annak a szenvedélyességnek az okai, amely a lúccsal telepítését mindenütt és mindenkor pártolta, a következőkben foglalhatók össze.

- a) A mindenkor megnyilvánuló nagy kereslet.
- b) A könnyű és sikeres megtelepítés.
- c) Azok az erdőgazdasági előnyök, amelyek a lúccsal mint talajjavítót kívánatossá teszik.

Az erdők jövedék- és értékszámításakor a lúccsal mint rendszeresen a legjövődélmezőbb fanemet állították az előtérbe, s a számítások igazolták is, hogy a lúccsaltelepítések elfoglalta talaj a legmagasabb jövődélmezőségen felül a legnagyobb fahozadékokat is tudja biztosítani

Az erdőszítési értékszámítás tudományosan igazolt eredményei mellett azonban figyelmen kívül hagyták és hagyják ma is, hogy a lúccsaltelepítés kiváló tulajdonságai csak ott nyilvánulhatnak meg, ahol ez a fanem a sajátosságainak megfelelő életfeltételeket teljes egészében megtalálja.

A lúccsaltelepítés tulajdonságai sok gyakorlati erdőszítőt is félrevezettek és gyakran eredményezték a természetszerűséggel ellentétes lúccsaltelepítést.

A lúcfenyő-szeretet második oka — mint említettem — az, hogy ennek a fanemnek a megtelepítése különös nehézségekbe nem ütközik.

De sok esetben az emberi kényelemre és hiúságra vezethető vissza a lúcfenyő korlátlan elterjesztése.

Jól mondja egy neves német erdőgazda, hogy a tarolás a vágásterületek leégetése és lúcfenyővel való erdősitése nem kíván erdőgazdasági szaktudást, habár ezek a műveletek kevés fáradtsággal járnak s látszólag kedvező eredményeket biztosítanak.

Teljesen igaza van!

A lúcfenyővel felújított területeken a csemeték rövid időn belül megindulnak, elég gyorsan fejlődnek, az egész terület rendezett, egyöntetű, tetszetős látványt nyújt a maga élénkzöld felületével még a laikusnak is.

Ezzel ellentétes az a kép, amely olyan vágásterületeken tárul elénk, ahol az erdőgazda a termőhelyi tényezők szerint már a kihasználás tartama alatt biztosítja a kiválasztott fanemek helyét s telepíti meg akár természetes, akár mesterséges úton azokat, ezután pedig sokszor még évtizedekig irányítja a világosság és árnyékolás behatását rendszeres szálalásával, hogy kiválasztott fanemei természetes megtelepülését elősegítse s ezzel a természetet munkájában támogassa.

Mindaddig, amíg a felújításnak ez a természetszerű módja be nem fejeződik s a száraló üzemben kezelt vágásterületeket mesterségesen nem pótoljuk s végül a már megtelepült fiatalosok védelmére fenntartott idősebb törzseket el nem távolítottuk, az ilyen felújítás alatt álló terület az egyenetlenség a rendtelenség képét mutatja.

Amint az utolsó törzsek is kikerülnek, a kép megváltozik, gyönyörködhetünk a megtelepült életképes, minden veszedelemmel dacoló, erőteljes, tehát jól megválasztott fanemek elegyéből álló értékes fiatal állományban, mely élő bizonyossága a telepítő erdőgazda szakértelmének.

Ugyanakkor jutnak a szakértelem részleges vagy teljes hiányával egykaptafára megtelepített lúcfenyvesek abba az állapotba, amikor életképességük és ellenálló erejük már hanyatlani kezd.

A röviden vázoltakat nem azért hoztam fel, hogy a lúcfenyő fokozott tenyésztését általánosságban elítéljem, mert hiszen mindnyáján tisztában vagyunk azokkal az elsőrangú kereskedelmi és gazdasági előnyökkel, amelyeket a természetszerű lúcosok mind a faiparnak, mind erdőgazdaságunknak biztosíthatnak.

Tudjuk nagyon jól, hogy szakszerűen kezelt lúcfenyveseink óvatos gyérítésekkel kora fiatalságuktól magas korukig értékes fahozamokat nyújtanak, tudjuk azt is, hogy ezekkel a műveletekkel

az állomány gyorsabb fejlődését és tömeggyarapodását hatalmasan előmozdíthatjuk.

Telepítsük meg tehát a lúcfenyőt mindenütt, ahol az előfeltételek életképességét és sikeres fejlődését biztosíthatják, szóval mindazokon a területeken, ahol a helyi viszonyok más, nála értékesebb fa nem tenyésztését kívánatossá nem teszik.

Ennek ellenére az emberi gondolatlanság a lúcot nedves völgyfenéken, sívár hegygerinceken, sőt futóhomokon is igyekezett megtelepíteni a kitettség és égtáj szerinti fekvés mérlegelése nélkül. A káros következmények nem is maradtak el.

Amint már az előzőkben említettem, sok ilyen erőszakosan létesített s a természetes életfeltételeket nélkülöző lúcfenyves semmisül meg, még mielőtt számottevő fahozamokat nyújthatott volna, sok ilyen állományt — még mielőtt kifejlődhetett volna — a hónyomások és szelek olyannyira megritkítottak, hogy további fenntartására gondolni sem lehet. Ha az ilyen módon telepített tiszta lúcfenyvesek közé más, ellentállóbb természetű fafajokat is elvegyítettek volna, ezek erős gerincei lette volna az állománynak s megóvták volna a szél és hó okozta összeomlástól, legalább is azokat a részeket, ahol a lúcfenyő a természetes feltételeket megtalálta.

Gyakori eset az is, hogy a lúcfenyő övében letarolt olyan elegendő állományok helyére, amelyek 200—250 évig dacoltak minden veszéllyel, tiszta lúcot telepítettek.

Láttam lúcosokat, amelyek olyan áradványos, televényben bővelkedő talajon állottak, ahol az egyes sarjából következett, — előzőleg a tölgy és kőris uralkodtak és ezek hézagart részben a könnyen fogamzó lúcfenyővel töltötték ki — holott ezek a területek még mezőgazdasági művelésre is alkalmasak lettek volna.

Természetesen, a lúcfenyő ilyen üde és túlkövér talajokon melegházi növény módjára rohamosan gyarapodott és fejlődött a szemnek tetszetősen. De az emberi gondatlanság és a természet-szerűséggel való szembehelyezkedés csakhamar megbosszulta magát s ezek az állományok szövetükben a gombák károsítása folytán már 30—40 éves korukban a veres revesedés (Rotfäule) áldozatául estek. Ugyanis olyan területek mélyedéseiben, szakadékaiban, vízmosásaiban és patakmedreiben, — ahol a természet a talaj lazaságát olyan lombfajákkal kötötte meg, amelyek ipari célokra és tűzifa-termelésre alkalmas választékokat szolgáltatottak volna — tarolás után lúcfenyőt telepítettek csak azért, hogy a szomszédos lúcfenyvesek gyászos pusztulásának osztályosa legyen. Mert a természet az ellenében elkövetett erőszakos beavatkozásokat kivétel nélkül megbosszulja s a felsorolt példák igazolják, hogy minden egyes esetben rendkívüli kockázattal jár a természet rendjét kontrádkodással megzavarni.

Amit az előzőkben a lúcsablonszerű elterjesztéséről mondtam, áll az erdei- és feketefenyő előtérbe helyezésére is, ha nem nekik való területekre telepítjük őket.

Megfelelő termőhelyi viszonyok közt az erdei- és feketefenyő megtelepítése is lehet természetszerű. Hibás azonban az erdőgazdálkodás, ha ezt a két fanemet olyan területeken tenyésztí, amelyek más és sokkal értékesebb fafajok tenyésztésére alkalmasabbak.

A fanemek sablonszerű elterjesztését maguk a gazdasági kívánalmak sem engedhetik meg.

A legnagyobb mértékű oktalanságot követnők el, ha egy kiterjedtebb erdőterület teljes egészét tűlevelűekkel telepítenők be, holott az bizonyos hányadában lombfafélék tenyésztésére alkalmasabbnak látszik. Ugyancsak nagy tévedés volna valamely tölgyes területnek azokat a csekélyebb részeit, amelyek a tűlevelű fanemek tenyésztésének inkább megfelelnek, erőszakosan tölgygel erdőszíteni. Az alárendeltebb mennyiségben, de mindenkor a természetszerűség követelményeinek megfelelően fenntartandó vagy megtelepítendő fanemeket éppen úgy keresni fogják a jövőben is, mint a jelenben. Ezt a körülményt még abban az esetben is mérlegelni kell, hogyha ezek a fanemek talán aránylag csekélyebb hozadékot nyújtanának, mert ezek mellőzése esetén bizonyos iparágak megszűnése következhetne be.

Az okszerű erdőgazdaság első feladata legyen a közelebbi környék szükségleteinek a kielégítése, a fennmaradó jelentékenyebb területek szolgáljanak azután kivitelre alkalmas s a fakeskedelem érdekeinek megfelelő, értékesebb fanemek nagyobb tömegben való nevelésére.

Végtelenül kockázatos lenne az erdőgazdaságot egyetlen fanem tenyésztésére alapítani, mert annak a távoli jövőnek a kereskedelmi viszonyai és követelményei, amelyekkel erdőgazdálkodásunk számol beláthatatlanok, ennél fogva jövedelmezőségi számításainkat csupán egyetlen fanemre alapítani okszerűen nem lehet.

Csupán az elegyes állományok elégíthetik ki a gazdasági és jövedelmezőségi követelményeket.

Az „*elegyes állományok*“ megjelölése alatt nem azt kell érteni, hogy az ilyen erdő minden kisebb részletében fanemek keverékéből álljon, hanem elegyeseknek kell tekintenünk azokat is, amelyek nagyobb területen magukban véve egyetlen, különböző fajú, de egymással összefüggő állományokat tartalmaznak.

Ilyen erdőterület pl. alsó részén egyetlen tölgyesekből állhat, feljebb tölgy és bükk, vagy tölgy, bükk és jegenyefenyő elegyből, a még magasabb szintekben egyetlen lúcsfenyvesekből stb., forduljanak bár elő ezek a fanemek tiszta csoportokban, avagy egymással elegyesen bármilyen százalékszerű megoszlásban, de

mindenkor a természetszerűség követelményeinek megfelelően. Ez az erdőalak az, ahol az erdőgazdának alkalma van a fafajok mind-egyikét a maga termőhelyén felnevelni s a jövő gazdaságkövetelményeivel számot vetni.

Ilyen erdőkben van meg a lehetőség arra, hogy az erdőgazda a maga szakértelmével a természet munkájának a támogatója, mondhatni a természet munkatársa legyen akkor, amikor a természetszerűség követelményeinek megfelelő állományok létrehozásán fáradozik.

(Folytatjuk.)

*

Gründung naturgemässer Hochwaldbestände. Von K. Nemes.
Auszug erfolgt mit dem Schlussteil der Abhandlung.

*

La plantation de peuplements en futaie naturelle. Par Ch. Nemes.
Le résumé sera donné a la fin du mémoire.

*

Establishment of High-Forests. By K. Nemes.
Summary will be published with the last instalment.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A m. kir. földművelésügyi miniszter 94.569/1942. számú rendelete az 1942/43. évi fakitermelési idény meghosszabbítása tárgyában.*

Az ország faellátásának biztosítása érdekében az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935. IV. t.-c. 38. és 307. §-aiban nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. Az 1942/43. télifakitermelési időnyre hatóságilag engedélyezett, illetőleg az erdőgazdasági üzemtervben megállapított *fahasználatot* az 1942. évi szeptember hó 1. napján meg lehet kezdeni. A fakitermelési jog átruházásnak az esetében azonban az 1942. évi október hó 1. napja előtt a fahasználatot csak az erdőtulajdonos külön hozzájárulásával szabad megkezdeni.

A kitermelt fakészletet változatlanul a 3.000/1941. M. E. számú (Budapesti Közlöny 1941. évi 93. szám) rendelet 2. §-ának (4) bekezdésében megállapított határidő alatt kell bejelenteni.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1942. évi augusztus hó 26-án

Báró Bánffy Dániel s. k.
m. kir. földművelésügyi miniszter.

* Megjelent a „Budapesti Közlöny” 1942. évi augusztus hó 30-i 196. számában.

A m. kir. minisztérium 5.110/1942. M. E. számú rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a vadászati haszonbérleti szerződések felülvizsgálásáról szóló 6.080/1941. M. E. számú rendelet módosítása tárgyában.*

A m. kir. minisztérium a visszafoglalt délvidéki területnek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásáról és az országgal egyesítéséről szóló 1941:XX. t.-c. 3. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A 6.080/1941. M. E. számú rendelet (Budapesti Közlöny 1941. évi 185. szám) 5 §-a második bekezdésének helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A visszacsatolt délvidéki területen a vadászat gyakorlására a vadászati tilalmi idők megállapításáról szóló 160.000/1941. F. M. és 20.000/1942. F. M. számú rendeleteket (Budapesti Közlöny 1940. évi 163. szám és 1942. évi 159. szám) azzal az eltéréssel kell alkalmazni hogy *szarvasbikát és szarvastehenet, dámbikát és dámtehenet, valamint őzbakot és őzsutát csak a földművelésügyi miniszter külön engedélyével szabad lőni.* Az erre irányuló kérelmet a vadászterület fekvése szerint illetékes törvényhatóság első tisztviselőjénél kell előterjeszteni; e törvényhatóság első tisztviselője a kérvényt véleményes javaslatával tizenöt nap alatt a földművelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

2. §. A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1942. évi augusztus hó 31-én.

Kállay Miklós s. k.
m. kir. miniszterelnök.

IRODALOM

Baader: A Göring Hermann Német Erdészettudományi Intézet Közleményei. (Mitteilungen der Hermann-Göring-Akademie der Deutschen Forstwissenschaft.) II. évf. 1. kötet. *J. D. Sauerländer* kiadása, Frankfurt a. Main, 1942. Ára fűzve: 14.50 RM. (Külföldi rendelők 25%o engedményt kapnak.)

A német erdészet tudományos csúcsszervezete minden évben egy alapszabályszerű előadássorozatot köteles tartani; ennek az anyaga a „Közlemények“ folytatólagos kötetekben lát napvilágot.

A múlt év októberében 3 napig tartó ülésen vitták meg az Akadémia tagjai az időszerű kérdéseket, amelyek egytől-egyig általános érdeklődésre tarthatnak számot.

Lapunk korlátozott terjedelme sajnos, nem engedi meg, hogy az előadások mindegyikét bővebben ismertethessük, de egy-két szóval meg kell emlékeznünk róluk.

Bevezetőül *Abetz* foglalkozott szakunk egyik legfontosabb, igen időszerű kérdésével: az erdészeti üzemek tiszta nyereségével, különös tekintettel a faárak helyes megállapítására. („*Die Reinertragsermittlung forstlicher Betriebe in ihrer Bedeutung für die Herleitung angemessener Holzpreise.*“) Fejtegetései során bátor őszinteséggel mutatott rá, mennyire hiányzik még a német erdészetben is a kellő tudományossággal megalapozott és gyakorlati szempontból megfelelően kimunkált *eredményszámítás* és ennek a következménye, hogy az 1935-től 1938-ig

* Megjelent a „Budapesti Közlöny“ 1942. évi szeptember hó 2-i 190. számában.

terjedő időkben végzett túlhasználatokat a legtöbb helyen jelentős nyereséggel járóknak könyvelték el, holott tulajdonképpen komoly veszteségek voltak.

Dieterich: „Erdőgazdaság és népi munka, erdőgazdaságpolitikai adat az emberekkel való bánásmód kérdéséhez“ (*„Forstwirtschaft und Volksarbeit, ein forstpolitischer Beitrag zur Frage der Menschenführung in der Forstwirtschaft“*) c. előadása az üzemvezető erdőtiszt egyéni tulajdonságait (határozottság, önfegyelem, felelősségérzet) mérlegelte és kimutatta, hogy ezek a munkások teljesítményének az értékét milyen nagy mértékben befolyásolják.

Heske a német gyarmatok visszaszerzésének a szilárd hitében állította össze munkáját (*„Grundlagen kolonialforstlicher Gesetzgebung“*) az Afrika részére tervezett erdészeti törvényekről, amelyre kettős célt szolgálnak: 1. tartamosan biztosítani az őslakosság faszükségletét és 2. minél nagyobb és értékesebb mennyiségeket juttatni a fában egyre jobban szűkülő Európának.

Schimitschek: „A mesterséges erdőültetések és a károsítók fellépése közötti összefüggések“ (*Zusammenhänge zwischen Kulturmassnahmen und Schädlingaufreten*) c. előadása a megdöbbentő adatok egész sorával bizonyította, hogy a természetes erdő-összetételek erőszakos megbontása, főleg pedig a lúcnak a neki nem megfelelő termőhelyen, valamikori lomberdők helyére és látszólagos pénzügyi előnyökért való erőszakolása, milyen rettenetes következményekkel járt.

Eidmann az erdőgazdaság részére kidolgozandó rendszeres erdészeti állattan alapvonalait (*„Grundprobleme der kolonialen Forstzoologie“*), *Tschermak* a havasifenyő különleges éghajlati kívánóságait (*„Beitrag zur Kenntnis des Klimas der Zirbenstandorte“*) ismertette.

Az éghajlati ingadozásokkal foglalkozott *Schmauss* is (*„Gedanken über Klimanschwankungen“*), míg *Graser*-nak *„Die Bedeutung regionaler Waldbauwerke und forstlicher Versuchswirtschaften, als wesentliche Grundlagen für eine verbesserte Waldesverfassung und Bedarfsdeckung im naturgerechten Kulturwald der Zukunft“* c. előadása — igen érdekesen — nagyobb erdővidékek számára létesítendő erdőművelési tervezeteknek és kísérleti erdőgazdaságoknak a gondolatát vetette fel abban a meggyőződésben, hogy ez az út vezet — természet ujjmutatásának szemelőtt tartásával — az állományok teljesítőképességének a fokozásához és a szükségletek megfelelőbb kielégítéséhez.

Rubner a lúcosokban észlelhető hó- és zúzmaratórésekről számolt be (*„Die Gefährdung der Fichte durch Schnee- und Rauhreifbruch“*), *Wiedermann* pedig a lúccal elegyes bükkösök erdőművelési előnyeire mutatott rá. (*„Der gleichaltrige Fichten-Buchen-Mischbestand.“*)

Az Akadémia elnöke, *Baader* professzor maga is szerepelt egy előadással (*„Die ertragskundliche und betriebswirtschaftliche Beurteilung des Kiefernüberhaltbetriebs nach neuen Untersuchungen“*), amely az erdeifenyő-hagyásfaüzemek gazdasági eredményeit tárta a kérdéssel behatóan foglalkozó szakember sok évi vizsgálatai alapján a hallgató-ság elé.

Vanselow — a korszerűség követelményeinek megfelelően — a „növedék- és hozadéktan“-nak önálló erdészeti tudományággá való fejlesztése érdekében emelt szót. (*„Zuwachs- und Ertragslehre als selbständige forstliche Disziplin.“*)

Hilf a Németországban hasonlóképpen új tantárgyként előadott fagazdaságtannak az erdőgazdaság tudományához való kapcsolatait vilá-

gitotta meg. („Gibt es eine Holzwirtschaftswissenschaft und in welchem Verhältnis steht sie zur Forstwissenschaft?“)

Kollmann a fagnak a faszövet szilárdságára gyakorolt hatását ismertette (Über das Gefrieren und den Einfluss tiefer Temperaturen auf die Festigkeit der Hölzer“), míg Huber a kéreg szövet- és élettanára vonatkozó megállapításokat egészítette ki néhány újabb vizsgálati adattal. (Neue Untersuchungen zur Anatomie und Physiologie der Rinden.“)

Liese a gumitartalmú növények iránti általános érdeklődést szolgálta előadásával („Guttaperchagewinnung aus Evonymus“), amelyben rámutatott, hogy nemcsak az oroszok *Taraxacum kok-sagys*-a, hanem a Németországban nagyon gyakori közönséges kecskerágó (*Evonymus Europeae*) gyökerének a kérge is 8% körüli guminedvet tartalmaz.

A 371 oldalra terjedő és 46 ábrával díszített értékes kötetet a nemrégien elhunyt két neves német erdészről, a növénykörtán világhírű tudósáról v. Tubeuf-ról és a légi fényképmérés egyik legeredményesebb harcosáról Hungershoff-ról írt meglehangú megemlékezés zárja le.

M.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye. (LXXVI. k. 1942.)

31—32. sz. — v. dr. Zsoldos L.: A magyarországi hőenergia-gazdálkodás jelene és jövője.

ÉRTEKEZÉSEK ÉS BESZÁMOLÓK. — György I.: A belterjes magyar mezőgazdasági termelés alapfeltétele: a korszerű belvizmentesítés és vízhasznosítás — Komlósi I.: Újabb eljárások a sebességeloszlás megállapítására nyílt vízfolyások függélyeseiben. — Urszinyi P.: A nagyváradkörnyéki vízierőtelepek és gazdasági hatásuk a Körösök völgyére.

33—34. sz. — Molnár D.: Szabad területek és nagyvárosrendezés. — Oroszlány I.: Néhány szó a kísérleti szennyvízöntöző intézetről.

A Műszaki Világ. (VI. évf. 1942.)

17. sz. — A csatahajó és a repülőgépanyahajó típusait egyesíti a távolabbi jövőre tervezett új nagy hadihajó. — Arkay B.: Nagy-Budapest.

18. sz. — v. Berencsy B.: vitéz nagybányai Horthy István. — dr. ing. Magyar E.: A híradástechnika útjai. — Pirovits A.: Budapest földalatti (gyors) vasút problémája.

A Vadászkutya. (III. évf. 1942.)

8. sz. — Forti J. dr.: Vizslaverseny. — Elekes B.: Az Országos Vizsla Club keszthelyi vadászkutyaidomító tanfolyama. — Szerencsés A.: Rendőr-kutya a vadőr szolgálatában. (2. bef. közl.)

Bányászati és Kohászati Lapok. (LXXV. évf. 1942.)

16. sz. — Szádeczky-Kardos E. dr.: Érceloszlás a Kárpátok vulkánkoszorújában. — Popper J.: A derítőhatásokról és a derítőföldről.

17. sz. — Ulbrich H.: Viznyomású sajtók hasznosítási mértéke. — Romwalter A.: A kereszthegy-i flotálóműben termelt aranytartalmú pyritek ciánlúgzása.

Bástyánk. (II. évf. 1942.)

8. sz. — Modrovich F.: Karunk térbeli fejlesztése. — Ostoros Gy.: Szellemi harcban. — Mihalovits J.: Az igazi magyar. — Káldy J.: Ma-

gunkról — magunknak. — *Barczy M.*: Szekeres István. — *Faller J.*: Első följegyzésünk egy hazai sújtólég-robbanásról. — *Polgáry S.*: Gyakornok úr. — *Komornoky L.*: Új magyar ifjúság.

Gazdatisztek Lapja. (XLVI. évf. 1942.)

9. sz. — *Szentiványi B.*: Az első magyar Gazdatiszti Névtár. — *Bors L.*: Az akadémiai tanárok védelmében. — *Tóth A.*: Okleveles gazda-tisztviselőket a közhivatalokba! — *Benedek D.*: Véleményem a népművelésről — *Erdélyi T.*: A gazdasági tanári hivatás.

Halászat. (XLIII. évf. 1942.)

8. sz. — *Maucha R. dr.*: Prof. A. Thienemann 60. születésnapjára. — *Ifj. Szabó Z. dr.*: A bolharákok élete. (5. bef. közl.) — *Vásárhelyi I.*: A pézsmapocok (Fiber zibethicus). (4. közl.)

Kertészeti Szemle. (XIV. évf. 1942.)

9. sz. — *Varga M.*: A magyar kertészeti természetvények értékesítésének és országos szétosztásának megszervezése. — *Magyar Gy.*: A vízparti növényzet a díszkertben. — *Scholtz G.*: Gyümölcsösök permetezése. — *Taba V.*: Sírhantok növényei. — *Koller O. dr.*: A kert egy hasznos madara.

Köztelek. (LII. évf. 1942.)

32. sz. — *r—ő*: A gazdasági szakoktatás előmozdítása a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényben. — *Grábner E.*: A lucerna és a löhere magtermesztése. — *H. T. dr.*: A gabonatermőterületek jövedelmzőségének emelkedése a sorközi vegyes vetések alkalmazásával. — *Járitz A.*: A legelők sáncolása. A barázdálás.

33. sz. — *M. E. dr.*: Külkereskedelmi mérlegünk alakulása a második világháborúban. — *Somorjai F. dr.*: A kukorica mint búzaelővetemény. — *Kadócsa Gy. dr.*: A lentokmoly. — *Járitz A.*: A legelők sáncolása. A barázdálás. II.

34. sz. — *É.*: Ukrajna mezőgazdasága. — *Udvaros K.*: Miért és hogyan vessük az őszi repcét? — *Grábner E.*: A bíborhere magtermesztésének jelentősége. — *Czermann J.*: A pommritzi répakiemelő eke. — *Kulín S.*: A takarmánytermesztés üzemszervezési és üzemszervezési kérdései.

35. sz. — *Villax Ö. dr.*: Néhány adat a napraforgó ápolásához és betakarításához. — *v. Szunyogh G.*: A fejőszemélyzet érdemszerinti javadalmazása a tehenészetben. — *Döhrmann V.*: Abrakot a fejősjuhászatoknak!

Magyar Fapiac. (IV. évf. 1942.)

32. sz. — —: Levél a lombfa minősítéséről.

33. sz. — *Hendrey J.*: Az új birtoktörvény erdőgazdasági vonatkozásai.

34. sz. — —: Az Országos Erdészeti Egyesület megbízatása.

35. sz. — *Marek T. dr.*: A hadbavonult alkalmazottak munkaviszonya.

Magyar Méh. (LXIII. évf. 1942.)

9. sz. — *A. Balogh L.*: A régi országos méretű kiskeretes kaptárakkal való méhészkedés. — *Zsolnai B.*: A méhek teleléséről.

Mezőgazdasági Közlöny. (XV. évf. 1942.)

8. sz. — *Alexander W. dr.*: Mezőgazdasági együttműködés. — *Kerekes I. dr.*: Termelésfejlesztés a statisztika tükrében. — *H. S.*: Jö-

védelmezőségi kutatások a tiszántúli kisgazdaságokban. — —: A vadgesztenye mint takarmány. — —: A talaj vízgazdálkodásának befolyása a műtrágyák fiziológiai hatásfokára. — *M. B.*: Az új német jutalmazási rendszer a piacra szállított mezőgazdasági termékek után. — —: Hrvátország mezőgazdasága.

Nimród Vadászlap. (III. évf. 1942.)

23. sz. — *Sólyom*: Vadászgondok. — *Dr. Beretzk P.*: Fehértói márdármegfigyeléseim a harmadik árvizes esztendőben. — *Veress G.*: Csendes beszélgetés fogolyról. — *Kunsági*: A magyar vizsla érdekében. — *G. Lelovich Gy.*: A szabadrepítésről.

24. sz. — *Nagy J. dr.*: A magyar sakálról. A farkas, sakál és a kutyá kereszteződéseiről. — *Veress G.*: A vizsla munkájában leggyakrabban tapasztalható hibák. — *Székelyhidi V.*: Vadászszőlők katonai szolgálatban.

Technika. (XXIII. évf. 1942.)

7. sz. — *Tárczy-Hornoch A.*: Többpontú bekapcsolások. — *h. c. Gállik I. dr.*: Hegesztett kötésekkel végzett magyar és német kísérletek és a hegesztett hídstruktúrákhoz vonatkozó újabb német szabályzatok. — *Balló A. dr.*: Egypár szó a folyamatos gyártásról. — *Török K.*: A vasbetontalpak fejlődése.

Természettudományi Közlöny. (74. kötet, 1942.)

8. sz. — *Kadic O.*: A barlangok mint természeti emlékek. — *Tuczy T.*: A budapesti közúti vasút motorcsojainak villamos berendezése. — *Bene L.*: A budapesti ételmiszerfogyasztás táplálkozásélet-tani értéke. — *Móczár L.*: Kaparódarazsak ivadékgondozásáról. — *Kalmár L. dr.*: Tenger, mint gömbtükör. — *Szabó G.*: Épületeket ért villámcsapások. — *Rapaics R.*: Szőlőfajtáink eredete. — *Kendi Finály I. dr.*: A görögdinnye magjának olaja. — *Kendi Finály I. dr.*: Mesterséges fahéj.

Vadászat-Halászat. (X. évf. 1942.)

15. sz. — *Zay I. gróf*: A madarak költözése és az őszön. — *Ráday G.*: Verebek és cinkék „béka-egér-harca“ az államvasutak állomási fészekoduirt. — *A. Balogh A.*: A diopter értéke.

16. sz. — *A. Balogh A.*: Apróságok a hétköznapi életből. — *Szádeczky-Kardoss B. dr.*: Jogi szemle.

Vadászuiség. (II. évf. 1942.)

23. sz. — *Szent-Ivány G. dr.*: Vadásztársadalmi problémák! — *Samarjai J.*: A foglyaszat aranykorában. — *Vásárhelyi I.*: Új menyét-faj a magyar faunában. — *Steinwalter K.*: Puska, fegyver, karabély, kurtály?

24. sz. — *Szent-Ivány G. dr.*: Szakácsművészet! — *Panka K. dr.*: A csonttollú madár. — *Mészáros P.*: Mi fogja előidézni a vadásztörvény sürgős reformját? — *Vásárhelyi I.*: Halorzás, vadorzás. — *Szentlőrinci*: A szarvastehén hívó szaváról. — *Diczendy P.*: Fészekrakók és fészekrablók.

Vízügyi Közlemények. (XXII. évf. 1940.)

2. sz. — *Lupkovic B.*: A Pestvármegyei Dunavölgy Leccsapoló és Öntöző Társulat munkálatai és jövő feladatai. — *Vas L.*: A Duna-Tisza közti hajózó-csatorna múltja. — *Lesenyi J.*: Csatornázás és szennyvízkezelés hazánkban. — *Gratzl L.*: Pécs szab. kir. város szennyvízderítő és iszapgázosító telepe.

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

ZEITSCHRIFT FÜR WELTFORSTWIRTSCHAFT. IX. köt. 5/6. sz. 1942.

Dengler: Erdészeti tanulmányút Délnyugat-Franciaországban. (Forstliche Studienreise nach Südwestfrankreich.) 255—290. old.

A biskayai tengerpart mentén húzódó és *Landes*-nak nevezett terület közel 1.000.000 hektár terjedelemben Európa legrégibb és legnagyobb szabású mesterséges erdősítése, amely 150 év alatt az egykori lakatlan, futóhomokos tenyér-területen virágzó kultúrát teremtett és egyre szaporodó népességének anyagi jólétét biztosított.

A szerző minden részletre kiterjedő gondossággal ismerteti a 90%-ban tengeri-fenyővel (*Pinus maritima* Mill.) beültetett terület termőhelyi viszonyait, az állományok létesítésének, ápolásának és kihasználásának a módjait, de rámutat arra a sajnálatos körülményre is, hogy a kezdetben mellékhasználatként üzött *gyantacsapolás* mennyire háttérbe szorította az erdőművelési szempontokat, úgyhogy a fahozam máris alig fele a lehetségesnek (h-kint 9—10 m³), és ezért a jövő érdekében jól át gondolt, nagyszabású intézkedéseket tart szükségeseknek.

Stefanoff: Erdőgazdasági eredmények Bulgáriában. (Forstwirtschaftliche Resultate in Bulgarien.) 294—297. old.

Bulgária közép- és magas-hegységeiben még ma is sok az őserdő-jellegű állomány, bár a mezőgazdaság terjeszkedése a múltban kíméletlen erdőpusztítással járt és óriási károkat okozott.

Az állami ellenőrzés bevezetése óta a községi erdők állapota lényegesen javult és most már sor kerül a vadpatkok szabályozására is.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR FORSTWESSEN. 1942. 7/8. sz.

Moser: A svájci faszindikátus. (Über das Schweizerische Holzsyndikat.) 161—171. old.

A háborús gazdálkodásban az államnak kitűnő segítő társai az ellenőrzése alatt álló szindikátusok; ezt igazolja a svájci példa is.

Krebs: „A termelés esatája“ az erdőgazdaságban. (Die „Anbauschlacht“ in der Forstwirtschaft.) 171—176. old.

Az egyre növekvő faszükséglet kielégítésére a szerző a következő erélyes rendszabályok életbeléptetését sürgeti: 1. a felújításokhoz használt évi csemete- és magmennyiségnek a sűrűbb ültetés és az erdősítési hátralék erősebb mértékű csökkentése céljából történő megkésztetését; 2. csemetében és magban egyaránt a legjobb tenyészanyag kiválasztását; 3. a középerdőknek szálerdökké való mieióbbi átalakítását; 4. az értékes lombfa-fajok, az erdei- és veresfenyő fokozottabb felkarolását; 5. a magánerdőgazdaság hatékony támogatását és 6. a vadállomány csökkentését.

Knuchel: A fával való fűtés. (Vom Heizen mit Holz.) 180—186. oldal.

Svájczban a fatüzelés a cserépkályha-építést szinte művészi fokra emelte; az erről közölt képek igen figyelemreméltóak.

Knuchel: A nyárfa tenyésztése és felhasználása Nyugat-Svájczban. (Reise in die Westschweiz 1942. zum Studium der Pappelkultur und der Verwendung des Pappelholzes.) 188—195. old.

A szövetségi erdőfelügyelőség részéről ez év nyarán rendezett tanulmányút a nyárfa sokoldalúságáról és értékéről győzhette meg a résztvevőket.

DER DEUTSCHE FORSTWIRT. 1942. 63/4—69/70. sz.

Heger: Javaslat a füst-okozta károk megtérítésének törvényes szabályozására. (Vorschlag zur gesetzlichen Regelung der Rauchschadensatzfrage durch Schaffung eines Ausgleichsfonds.) 327—328. old.

Németország ipari vidékein a kántartalmú füst jelentős károkat okoz az erdőkben. Ezért a szerző egy megfelelő alap létesítését javasolja, amelyből az állam az erdőbirtokosokat méltányosan kártalanítaná.

Görges: A kisebb-terjedelmű magánerdők hozamának az emelése. (Gedanken und Vorschläge zur Erzeugungsteigerung im privaten Kleinwald.) 333—336. old.

A *Lüneburger Heide* szélén lévő és a Celleben székelő állami erdőhivatal felügyelete alá tartozó 55.000 ha-nyi paraszterdőkben végzett sikeres próbálkozás alapján a teljesítőképesség növelésének szervezeti és gazdasági előfeltételeit sorolja fel.

A legfőbb követelmény a kezelésnek egységes terv szerint történő irányítása és a szakképzett személyzet szaporítása.

INTERNATIONALER HOLZMARKT. 1942. 31—34. sz.

Fröhlich: Az erdei vasút és a sodronykötélpálya a faszállítás szolgálatában. (Waldeisenbahn und Drahtseilbahn im Dienst des Holztransportes.) 32/33. sz. 16—19. old.

Boszniai, erdélyi és kárpátaljai tapasztalatai alapján ismerteti az erdei vasútak gazdaságosságának az előfeltételeit, hangsúlyozza az al- és felépítmény szilárdságának a fontosságát, a talpfakérdés helyes megoldását és a költségekre vonatkozólag is közöl néhány számadatot. Igen nehéz terepen kitűnő szolgálatot tesz a sodronykötélpálya is.

Böhringer: A fa tartósítása — takarékoság. (Holzkonservierung bedeutet Holzsparnis.) 32/33. sz. 35—39. old.

Mióta a köszénkátrány igen fontos ipari anyagok forrása lett, a vezetékoszlopok telítésére egyre inkább a különböző fémsókat használják, mégpedig a legteljesebb sikerrel.

A szerző egy új érdekes eljárást ismertet, az u. n. *Bock-féle* védőkötést, amelyet az oszlopok földbe kerülő végén alkalmaznak. Ez lényegében kívülről vizet át nem bocsátó borítólappal elhelyezett és fémsókkal megtöltött párnákból áll, amelyek állandóan új telítőanyagot jutattak a fába és így annak élettartalmát lényegesen meghosszabbítja.

LES A DREVO. 1942. 32/33. sz.

Moric: Az 1898:XIX. t.-c. végrehajtása. (Pohlád na prevádzanie- zák. čl. XIX/1898 o štátnom spravovaní spoločných lesov.) 1—3. old.

Bár a szerző elhallgatja, hogy a közleményben említett törvény- nyel *Magyarország* mutatott példát az egész világnak, jelentőségét fenntartás nélkül elismeri és vázolja azokat a súlyos következményeket, amelyekkel a törvénynek a csehszlovák kormány részéről 1923-ban bekövetkezett hatályon kívül való helyezése járt.

A szlovákiai községi erdők állapotának a javítása érdekében sür- gős intézkedéseket tart szükségeseknek. Ezek: a felújítások és kopárfási- tások erősebb mértéke és a szakképzett személyzet számának a sza- porítása.

KÜLÖNFÉLÉK

HALÁLOZÁS.

Gyarmathy Mózes ny. m. kir. főerdőtanácsos augusztus hó 14-én életének 78. évében Budapesten elhunyt.

A régi kincstári erdőtiszt karnak egyik kitűnőségét veszítettük el Benne, aki a máramarosi mintagazdaságokban szerzett sokoldalú tudásával és meleg magyar szívével mindenütt csak tisztelőket és barátokat szerzett.

Nyugodjék békében!

SZEMÉLYI HIREK.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a magyar királyi erdőmérnökök személyzeti létszámába *dr. Kovács Zsigmond* (Vucskómező) okl. erdőmérnököt m. kir. erdőtanácsossá, *Wagner István* (Kőszeg), *Márkus János* (Moson-Magyaróvár), *Maier János* (Alsóviznice), *Szente Andor* (Győr) és *Kocsány László* (Kiskunhalas) okl. erdőmérnököket ideiglenes minőségű m. kir. főerdőmérnökökké, *Tóth Imre* (Alsócsalapuszta) okl. erdőmérnököt ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnöké, végül *Takács Zoltán* (Sopron) és *Lessényi Béla* (Sopron) okl. erdőmérnököket ideiglenes minőségű m. kir. segéderdőmérnöké kinevezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Lotterhof Ottó* m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Nagybányáról Kohóvölgyre és megbízta az ottani m. kir. erdőhivatal vezetésével.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Egyed György* m. kir. főerdőmérnököt Ungvárról Debrecenbe és *Blasius Mihály* m. kir. segéderdőmérnököt Debrecenből Ungvárra áthelyezte és mindkettőt a m. kir. erdőigazgatósághoz osztotta be szolgálattételre.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Faller József* m. kir. főerdőtanácsosi címmel felruházott m. kir. erdőtanácsost Marosvásárhelyről a m. kir. erdőigazgatósághoz Kaposvárra és *Franciscy Lajos* m. kir. erdőtanácsost Kaposvárról a m. kir. erdőigazgatósághoz Debrecenbe áthelyezte.

A M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektora az egyetemi kezelési szak létszámába *Lichner Józsefet*, a Műegyetem soproni karának irodafőtisztjét, a VIII. fizetési osztályba *irodaigazgatóvá* nevezte ki.

KÖVETENDŐ PÉLDA.

Az alsó- és felsőszinevéri m. kir. erdőhivatalok személyzete lélekemelő országzászló-ünnepséget, munkásnapot és tanulmányutat rendezett augusztusban a kettős ünnepek alatt.

A „szinevéri napok“ kettős erdőhivatali udvarán lévő országzászlónál tartott ünnepséggel kezdődtek 15-én és az ünnepségeken megjelent csaknem teljes számban a bustyaházai m. kir. erdőigazgatóság tisztikara is.

Az első beszédet *Szeđerjei Ákos* m. kir. erdőmérnök, a két erdőhivatal vezetője tartotta. Rámutatott az ország végvárain élő erdészek hivatására és hangsúlyozta, hogy itt a legfontosabb munka az országépítés. Ezzel biztosítjuk szeretett Hazánknak az újabb 1000 évet. Mert ezt az újabb 1000 esztendőnt kint a végeken kell megalapozni. Akármilyen nehéz is itt, a távoleső helyeken a szolgálat, ki kell tartani, mert amit nemrég vettünk vissza, az magyar föld. Ha nem is bőven termő.

zsiros, fekete föld, hanem az ellenségtől tönkre sanyargatott, kizsárolt, sovány talaj, mégis a 1000 éves Haza egy darabja, amit nekünk kell termékennyé tenni és kis magyarokkal benépesíteni. Röviden vázolta az erdőhivatal eddigi munkáját, amit az országépítés jegyében végeztek. Kiemelte, hogy ezért épült Szinevéren 6 új erdőőri lak, született 7 kis-magyar, létesült még egyszer annyi csemetekert, mint volt egy évvel ezelőt, ültetek el háromszor annyi csemetét, mint a cseh megszállók egy év alatt stb. Hangsúlyozta, hogy ebben az országépítő munkában mennyire nagy szükségük van az erdőhivataloknak a felettes hatóságok megértő segítségére és kérte, hogy ne csak aktáknak tekintsék az egyes jelentéseket, beadványokat, hanem mindég vegyék figyelembe azt is, hogy azok milyen nehéz viszonyok között készültek.

Szederjei Akos beszédére az igazgatóság nevében *Sallak János* m. kir. erdőtanácsos, erdőigazgatóhelyettes válaszolt azzal a szent fogadással, hogy az erdőtisztikar a magyarsága mellett a jövőben is híven kitart és az országépítő munkát az eddigi szellemben tovább folytatja. Kérte a jelenlevőket, támogassák ezt a nagy elhatározást, majd a tisztikar és az egybegyűlték lelkes éljenése közt az országzászló alá helyezte az igazgatóság koszorúját.

Az ünnepély után céllövőverseny következett: hadipuskával 100 m-re, 6 mm-es puskával 50 m-re, agyaggalambra, fák között mozgó vaddisznóra és pisztollyal ember-alakra. Az összetett verseny első díját *Béky Albert* m. kir. erdőmérnök 44, a másodikat *Szederjei Akos* m. kir. erdőmérnök 43, és a harmadikat *Jablánczy Sándor* m. kir. erdőmérnök 28 ponttal nyerte meg a 25 induló közül.

Ezután munkásünnepély következett. Ott volt az erdőhivatal minden munkása, a helybeli leventék és a munkások gyermekei. A nagyobbak a sportversenyben, a kisebbek pedig tréfás versenyszámokban, lepenyéves, zsákbanfutás stb. indultak.

A versenyek előtt a hivatalhoz beosztott *Hibbey Albert* m. kir. s. erdőmérnök köszöntötte a megjelenteket és vázolta, hogy milyen munka volt, amíg a hivatal eddig jutott, hogy ma már a néppel egyetértésben versenyeket tarthat. Külön kiemelte, hogy a verseny díjainak árát maguk a munkások adták össze. Azok a munkások, akik nemrégén még idegenül álltak a kincstárral szemben, állandóan sztrájkoltak és akik ma már minden ügyes-bajos dolgukkal a hivatalhoz jönnek.

A munkásság nevében *Krokka István* válaszolt. Előadta, tudja azt a munkások, hogy szükség volt a büntetésekre, mert szükség van a rendre is. Ma már alig van büntetés, mert megszokták a rendet. Kérte az igazgatóság képviselőjét és a jelenlevő tisztikart, hogy segítsenek nekik a medvék okozta károk megtérítésében, mert a nép itt szegény és egyetlen vagyona az a pár állat, amit a havasokon legeltet. Megköszönte a hivatalnak azt a gondoskodást, amit a munkásság élvez. Hangsúlyozta, hogy ezt még sohasem tapasztalták, különösen nem a megszállás alatt, hogy ennyire törődjenek a munkássággal és kérte a további jóindulatot és szeretetet.

A „szinevéri napok“ alatt a vendégek megtekintették a két hivatal legszebb részeit. Különösen hangulatos volt az ozirnyai tengerszemnél a késő esti órákban bemutatott szarvasbögés és farkasüvöltés. A gyönyörű havas alatti tengerszem körül állították fel az ügyes hangutánzókat, akik hat helyről bögve teljes illuziót keltek, amikor a bögés hangját a környező havasok között elterülő hatalmas víztükör fölött dobálta a vízhang. A „szinevéri napok“ a csornarikai védkerületben a *Kormányzó Úr Ó Főméltósága* vadászkastélyánál értek véget, ahol *Sallak János* m. kir. erdőtanácsos megköszönte a rendezést a két erdőhivatal személyzetének.

Szederjei-Ostadál Jenő.

A GÖDÖLLŐI VIZSLAVERSENY.

Az Országos Vizsla Club rendezésében f. hó 6-án Gödöllőn megtartott vizslaversenyen 25 darab jobbnál-jobb vizsla indult. A részletes eredményeket „A vadászkutya“ legközelebbi száma közli.

Olvasóinkat azonban bizonyára élénken érdekli kartársaink szereplése, ezért kötelességünknek tartjuk, hogy erről mi is beszámoljunk.

Nem voltak vérmes reményeink és így annak is örültünk, hogy 2 erdömérnök mégis résztvett a versenyen.

A magyar-vizslák fiatal osztályában Nagy Aladár urad. erdömérnök (Kéthely, Somogy vm.), hévizi származású „Kócsag“ nevű 1 éves vizslájával, indult és elnyerte az I/b. díjat. Miután így megfelelt a Miklósdý kartársunk kiírta vándordíj feltételeinek, annak ez évi védője lett és elnyerte Albrecht főherceg tiszteletdíját, valamint az Országos Vizsla Club érmét is.

A német-vizslák csoportjában indult Miklósdý András székesfővárosi erdömérnök, akinek „Edler“ nevű vizslája az idős osztályban I/b. díjas lett s ő nyerte a honvédelmi miniszter úr tiszteletdíját, valamint az O. V. C. érmét.

A verseny egyébként gyönyörű időben folyt le, azonban a sajnálatosan kevés vad miatt a veresenybíráknak roppant nehéz feladattal kellett megbirkóznok, hogy igazságosan ítélhessenek.

A versenyen megjelent a gödöllői erdőigazgatóság tisztikara is, azonban — sajnó — csak a nézők soraiban.

Az eredmény kihirdetését a gödöllői MÁV.-étteremben kedélyes vacsora zárta le.

JELENTKEZÉS A VADŐRI TANFOLYAMRA ÉS SZAKVIZSGÁRA.

A vadőri szakvizsga letételének megkönnyítése céljából, a gödöllői M. Kir. Vadászati Hivatal 1943. évi január—március hónapok folyamán — a jelentkezők számához képest több — kéthetes előkészítő tanfolyamot (nagy- és apróvadás) tart, amelynek elvégztével a hallgatók a vadőri szakvizsgát tehetnek. A tanfolyamon való részvétel kötelező.

A vadőri tanfolyam és szakvizsgára való felvétel iránti kérvényeket mielőbb, de legkésőbb 1942. évi december hó 1-ig a M. Kir. Földművelésügyi Minisztériumhoz (Vadászati Osztály, Budapest, V., Kossuth L. tér 11. sz.) kell benyújtani. A bélyegköteles kérvényt 2 pengő, minden mellékletet 30 filléres okmánybélyeggel kell ellátni. Szegénységi bizonyítvány melléklése esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek.

A kérvényhez a következő eredeti okmányokat, vagy hiteles másolataikat (magyar fordítással együtt) kell mellékelni:

1. a huszadik életév betöltését igazoló születési anyakönyvi kivonatot;

2. az elemi népiskola legalább negyedik osztályának sikeres elvégzését igazoló iskolai bizonyítványt;

3. a feddhetetlen előéletet igazoló — hat hónapnál nem régebb keletű — hatósági ekölcsi bizonyítványt;

4. az ép, erős, egészséges testi és szellemi fejlettséget igazoló hatóság orvosi bizonyítványt;

5. a szolgálatadó vadászterület-tulajdonos (esetleg megbízottja) vagy a terület bérlője részéről kiállított — és az illetékes járási vadászati tudósító, illetőleg a községi előljáráóság igazoló záradékával ellátott — szolgálati bizonyítványt arról, hogy kérelmező legalább három éven

at megszakítás nélkül — vadászati szempontból megfelelően gondozott és nagyságú vadászterületen — hivatásos vadóri (erdőóri) gyakorlati szolgálatot teljesített.

A tényleges katonai szolgálatot nem lehet a gyakorlati szolgálat megszakításának tekinteni. Nyugdíjas csendőrök, ha legalább tíz évi igazolt csendőrségi szolgálatuk van, 1½ évi vadóri gyakorlati szolgálattal is felvehető.

M. kir. erdőigazgatóságok részéről kiállított szolgálati bizonyítványt külön igazoló záradékkal ellátni nem szükséges.

A szolgálati bizonyítványban fel kell tüntetni a vadászterület: *a)* helyét (megye, község), *b)* nagyságát (kat. holdban), *c)* jellegét (apró-, nagyvadas voltát), *d)* idegen anyanyelvű magyar állampolgárnak az előadások megértésének biztosítása céljából a magyar nyelvnek szóban és lehetőleg írásban való tudását is igazolnia kell.

Hiányosan felszerelt és elkésztetten benyújtott kérvények figyelembe nem vétetnek.

A vadóri szakvizsgát megelőző egy-egy előkészítő tanfolyamra, tanfolyamonként legfeljebb 40—40 halgató vehető fel.

A kérvényezők az előjegyzésről, illetőleg a felvételtől, valamint a tanfolyamra való jelentkezés és a szakvizsga közelebbi időpontjáról megfelelő értesítést kapnak.

A tanfolyam ingyenes, a vizsgadíj 30 (harminc) pengő. A vizsgadíjat az írásbeli szakvizsgát megelőzően a vizsgabizottság elnökének kezébe kell lefizetni. A vizsgadíj lefizetése alól felmentésnek helye nincs.

A vadóri tanfolyam és szakvizsga tananyagának előkészítő tanulmányaihoz a m. kir. földművelésügyi minisztérium kiadványát: *vitéz Nemeskéri Kiss Géza — Félix Endre — Glóser Dezső — dr. Liszy Edward: „A hivatásos vadász“ I—II. kötet című szakkönyvet* kell felhasználni. A szakkönyv megjelenése idejét, árát, külön hirdetmény fogja közölni.

Jelen tanfolyamra jelentkezők a szakkönyvet annakidején (előreláthatólag folyó évi november hóban) a m. kir. földművelésügyi minisztérium házi könyvtára útján példányonként (I—II. kötet) 6 P vételár (10 fillér postai kézbesítési díj és 50 fillér portókölség díja = összesen 6 P 60 fillér) előzetes beküldése ellenében rendelhetik meg. A póstaútványt (a pénz rendeltetésének megjelölésével) az alábbi címre kell kiállítani: M. kir. Földművelésügyi Minisztérium Könyvtárának, Budapest, V. Kosuth L.-tér 11. sz.

A tanfolyam és a szakvizsga tartama alatt a hallgatók díjmentes elszállásolásban részesülnek, amelyet a felvétel iránti kérvényben kell kérelmezni. Élelmezésükről maguk tartoznak gondoskodni. Intézkedés történt azonban, hogy a hallgatók az élelmiszerjegyek beadása és az önköltségi ár (napi mintegy 3.20—3.40 P) megtérítése ellenében, a tanfolyam étkezéjében meleg élelmezésben (reggeli, ebéd és vacsora) részesüljenek.

Az étkezés tényleges költségeiről a hallgatók a helyszínen, a díjmentes elszállásolásról pedig a felvételi értesítésben kapnak tájékoztatást.

TÁJÉKOZTATÁS

„A Hivatásos Vadász“ című szakkönyv II. kötetének a használatáról.

1. A könyv célja elsősorban az, hogy — a vadászati törvény és az azt kiegészítő rendeletek alapján — a közérdekű vadászati szakigazgatás felügyeletével (különösen az anyaországhoz visszacsatolt fel-

vidéki, kárpátaljai, keleti és erdélyi részeken, továbbá a délvidéki területeken) megbízott vadászati felügyelői (tudósítói) tisztség hatékony el látásához a szükségelt tájékoztatást nyujtsa; továbbá, hogy minták köz lésével a gyakorlati közigazgatás és a vadászközönség munkáját meg könnyítse.

2. A munka másodsorban tankönyv is a vadőri tanfolyam hall gatói részére, amely a vadőrképzéshez szükségelt jogismereteket is magában foglalja.

Miután a szakkönyv — a fent közölt tárgykörénél fogva — a vad- örképzés tananyagát messzemenően meghaladja, alább közöljük, hogy

a vadőri szakvizsgára mit kell megtanulni.

1. A vadászati törvényt éspedig mind a vastag betűvel szedett szöveget, mind a törvényt ismertető, vékony álló betűvel szedett részt is.

2. A vadőri tanfolyammal és szakvizsgával foglalkozó, a hatósági esküről szóló és a vadőr fegyverhasználati jogával kapcsolatos részt. (125—142 oldal.)

3. A vadászatnak a visszacsatolt területeken való szabályozására vonatkozó részt. (150—167 old.)

4. A függelékben közölt mintákból a vadvédelem, vadtenyésztésre stb. (177—178., 183—190., 193—198., 211—218. oldal) vonatkozó intézke- déseket.

5. Fontosabb rendeletek: 160 000—1941. F. M., 36.219—1910 F. M., 23.470—1912. F. M., 23.542—1895. B. M., 67.235—1924. F. M., 142.720—1940. F. M., 234.320—1941. F. M., 5.007—1924. P. M., 9.862—1920, M. E., 72.086—1895. F. M., B. M.

6. A dűlt betűvel szedett szöveg tudása nem kötelező, ezt a szak- vizsgázót vadőr elméleti tudásának fejlesztésére, illetőleg a gyakorlati szolgálata közben felvetődött vitás esetek kérdéseinek a tisztázásához használhatja fel.

A rend kedvéért!

Nagyon kérjük t. olvasóinkat, szíveskedjenek a magyar erdőtisztikar tagjainak **név-, cím-, rang- és lakásváltozását** nekünk minden alkalommal bejelenteni, *hogy mindenkinek megadhassuk, ami őt megilleti.*

Az „Erdészeti Lapok“ esetleg **elveszett példányainak a pótlását** is csak akkor vállalhatjuk, ha t. tagtársaink és előfizetőink **cím- és lakásváltozásukat** velünk idejében közlik.

Kérjük azonban, hogy a **pótlás iránti igényüket** az illető füzet megjelenése után **két héten belül** szíveskedjenek bejelenteni, mert később nem áll módunkban a kért füzeteket díjtalanul meg- küldeni.

Az „Erdészeti Lapok“ 1942. évi IX. füzetének a
HIRDETÉSEI.

A petit betűs vagy táblázatos hirdetések díja milliméterenkint 60 fillér. A legkisebb hirdetés ára 5 P. A támpéldány ára drbonkint 2 P.

EGRI ERDŐ ÉS FAIPAR R. T.

Fűrészek: Felnémet, Gyöngyös.

Alapítása: Gyöngyösi Parkettagyár k. f. t.

Parkettagyár: Gyöngyös.

Központ: Budapest, V., József nádor-tér 1.

Távbeszélő: 18-33-97., 18-33-91.

Táviratcím: EGERFA.

Erdőört magyar—német nyelvtudással keres nagyobb uradalom Ungvár közelében. Az ajánlatokat a közelebbi adatokkal a kiadóhivatalba kérjük. (870. sz.)

Nyugalomba vonuló felvidéki állami főerdőtanácsos **erdőgazdaság irányítására és vezetésére**, vagy szaktanácsadónak ajánlkozik. Címe a kiadóhivatalban. (956. sz.)

ERDÉSZETI MAGNAGYKERESKEDÉS

és csemetekerti cég

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-utca 34.

Távbeszélő:

155-641

Sürgőnycím:

KEINERMAG BUDAPEST

(Keresztény cég)

AJÁNLOK: fenyő- és lombfa-magvakat, kocsányos-, kocsánytalan- és csermakkot, fenyő- és lombfa-csemetéket.

VESZEK: tűzifát, szerfát, fűrészanyagot.

KERESZTÉNY CÉG!

Erdői vetőmagvak: erdei-, fekete-,
vörös-, jegenye- és lúcfenyő, szavatolt leg-
magasabb csiraképességgel! Akác-, gledi-
csia-, korai-, hegyi- és zöldjuhar, magas-
kőris-, éger-, gyertyán és szelidgesztenye.

Kocsánytalan és kocsányos

tölgy makk!

Cser makk!

Bükk makk!

KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐ és FAISKOLÁK
WÄCHTER GYULA ÉS FIA, KÖSZEG, Vas vm.
 Távbeszélő: 42. sz.; a déli órákban és esti óráktól 46. sz.
 Sörgöncyim: Magpergető Kőszeg. — Postatakarékpénztár 24127. sz.

**Erdészeti
csemeték:**

erdei-, fekete-, lúcfenyő-, vörös-,
sima-, jegenye-, ezüst- és
Douglas-fenyő. — Akác-,
tölgy-, cser-, éger-, magas-
kőris-, nyír-, gyertyán- és
bükkcsemeték **első-
rendű minőségben!**

Gyümölcsvadoncok, sorfák, díszfenyők, díszbokrok

Kérjen ajánlatot.

A MAGYAR FAISKOLAI SZÖVETSÉG TAGJA

ALAPÍTÁSI ÉV 1919.

Erdőmérnök, aki hosszú időt töltött a cseh megszállás alatt volt területen, elvállalja szlovák és cseh nyelven készült üzemtervek átdolgozását, illetve kivonatolását. Gaál Imre ny. m. kir. erdőtanácsos, Vác, Kossuth-u. 33. (964. sz.)

Ács Ferenc

okl. erdőmérnök, fakereskedő és fatermelő

vesz erdőkitermelést, tűzifát és szerfát

**Tűzifa, kis- és nagyvasuti talpfa
állandóan raktáron**

Központi iroda: Budapest, V., Klotild-u. 4. sz. Távbeszélő: 111-853
 Fatelepe és vill. faaprítóüzem: X., Kőbányai-ut VI. sz. kapu. Távb.: 13-11-12

(897. sz.)

Tisztelettel felkérem azokat az erdőgazdaságokat, amelyek ez év őszére 100—120 q **kocsányos tölgy makkot** biztosítani tudnának, az alulírt erdőhivatalt a részletek megtárgyalása végett b. soraikkal lehetőleg már most felkeresni szíveskedjenek. Pécsi Káptalan Erdőhivatal, Bogdása, Baranya vm. (894. sz.)

"SILVA" ERDŐGAZDASÁGI VÁLLALAT

Thiringer János okl. erdőmérnök
KÖRMEND

Erdeimag-nagykereskedés.

Magpergetőgyár. ♦♦ Csemetekertek.

Központ: Körmend, távb.: 52 ● Fióktelep : Zalaegerszeg, távb.: 19

Ajánl: Kiváló minőségű, elismert legmagasabb csiraképességű, saját pergetésű **fenyőmagvakat**, hazai és szlávóniai származású **tölgy- és csermakkot**, mindennemű **erdészeti és gyümölcsmagvakat** erdőgazdaságok, gyümölcsfaiskolák és kertészetek részére. Mindennemű **erdei csemetéket, díszfenyőket, dísz- és sorfákat, díszcserjéket, rózsákat, gyümölcsvadoncokat és gyümölcsfákat**, valamint az összes egyéb **faiskolai termelvényeket** saját nagykiterjedésű és mintaszerűen kezelt csemetetelepeiről.

A **PICETOL** vadragás elleni védőszer magyarországi kizárólagos képv. A Magyar Faiskolai Szövetség tagja.

Erdőmérnök, öskeresztény, aki jelenleg is nagy erdőüzem vezetője, családi okokból nagyobb uradalomban vagy vállalatnál vezető-állást elfoglalna. Az erdőgazdálkodás minden ágában, üzemterv-készítésben, puha- és keményfa-termelésben, utak, vasutak, szállító-berendezések tervezésében és építésében nagy jártassága van. Megkereséseket a kiadóhivatalba kérek: „Erdőmérnök“ jeligére. Meghívásra bemutatkozom. (994. sz.)

ERDEI-, FEKETE-, LÚC-, JEGENYEFENYŐT,

VÉKONY GÖMBÖLYEGFAT VEZETÉKOSZLOPOK

céljaira 7—8 méter hosszúságtól felfelé minden hosszban készpénzfizetés ellenében magas áron vásárolunk. Ajánlatokat kértünk

„UNA“ Faértékesítő rt., Bpest V, Deák Ferenc-u. 6.

(Távbeszélő: 183—856*) szám alá.

MINDENFÉLE TŰZIFÁT, SZERFÁT,
VALAMINT
TŰZIFA- ÉS SZERFA-TERMELÉST
MINDEN MENNYISÉGBEN VÁSÁROL A

FŰTŐ ÉS FŰRÉSZELT ANYAGOK

FORGALMI SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 72. SZ.

TELEFONSZÁM: 111—267.

(1095. sz.)

Keresek megvételre **100 mázsa kocsányos tölgy- és csermakkot**. Erdőhivatal, Kéthely. (1061. sz.)

Erdőőr-gyakornoki állást keres bármikori belépéssel és szerény ellátási igényekkel 17 éves, jömegjelenésű ifjú, akinek némi gyakorlata van. *Gombos László*, Kéthely, Sári erdő, Somogy m. (1005. sz.)

Dénes Zoltán okl. erdőmérnök *mérnöki irodája Léván* szak-szerűen fordít cseh-szlovák üzemterveket (1054. sz.)

30 mázsa csermakkra és 30 mázsa tölgymakkra kérünk árajánlatot. *Montenuovo herceg erdőgondnoksága*, Szálka, Tolna m. (1104. sz.)

Alerdész-szakiskolát végzett **erdész** azonnali belépésre állást keres. Megkereséseket „Kitűnő végzettség” jeligére a kiadóhivatal továbbít. (1105. sz.)

Okl. erdőmérnök, 47 éves, erdőkitermelésben, erdőértékesítésben, vadászatban jártas, uradalomban elhelyezkedne. Címe a kiadóhivatalban. (1106. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

A m. kir. államvasutak **2396 m³ kemény- és 14.806 m³ puhafa** pályafenntartási-anyag szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Az ajánlatot **1942. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig** az Államvasutak igazgatóságának beszerzési főosztályához (Budapest, VI., Andrássy-út 75. III. 336.) kell benyújtani, ahol a részletes feltételek is megtudhatók. (1091/Dt.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A beszercei m. kir. erdőigazgatóság Besztercén 1942. évi október hó 5-én 12 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja Romoly község saáját használatára kihasított „Valea Caprarie” nevű erdejében az A. g. o. 2. er.-ben kijelölt 34.5 holdnyi 1942/43. évi vágásterületen levő **1100 drb. megjelölt, lábón álló bükkfatörzset.**

Az eladásra kerülő erdőterület leírása a következő. Faállomány elegendően bükk, kora 100—120 éves, sűrűsége 0.8.

Az erdőterület Romoly község határában fekszik, a *Máv.* állomástól 17 km, fűrészről 9 km távolságra.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság segédhivatalában, a szávavölgyi m. kir. erdőhivatalban és Romoly község előljáróságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi október hó 5-én d. e. 12 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőigazgatóságához.

A bánatpénz 2800.— pengő, amely a fent jelzett időpontig a beszercei m. kir. erdőigazgatóság házipénztárában vagy postán az erdőigazgatóság letéti csekkszámlája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszterce” befizetendő.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3⁰/₀-ot az erdőigazgatósági nyugdíjalap javára, 0.2⁰/₀-ot az erdőtiszték gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni. Mivel a hozzájuttatás felett a M. Kir. Földművelésügyi és Iparügyi Miniszterek döntenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt terheli.

Beszterce, 1942. évi augusztus hó 30-án.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1096. sz.)

(5580/1942.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A kassai m. kir. erdőigazgatóság az állam részéről elővásárolt és a környékbeli lakosok részére oszlatlanul juttatott, Kisbózsva község határában (Abauj-Torna vm.) fekvő erdőben és rétterületen zárt írásbeli ajánlatok alapján nyilvános versenytárgyaláson **lábón eladja a következő famennyiségeket.**

1. A *Kiserdőben* kb. 5 k. h. részleten lévő 100 év körüli 410 drb tölgyet, 106 drb feketefenyőt, 20 drb hársot, 11 drb gyertyánt, 8 drb magaskörist, 4 drb nyárt, 1 drb bükköt és 1 drb szilt.

2. A *Szárhegyen* mintegy 80 k. holdon elszórtan visszamaradt 120 év körüli 314 drb tölgy-, 39 drb bükk-, 11 drb gyertyán- és 1 drb vad-ceresznye-hagyásfát és egy csoportban lévő 30 év körüli 67 drb akácát.

3. A *Nyíri-patak* mentén mintegy 4 k. hold réten csoportosan álló 50 év körüli éger-, kis részben egyéb fanemű állományt az összes aljnövettel együtt.

Az ajánlatok az előző három pontban felsorolt fára csakis együttesen és egy végösszegben tehetők meg.

Az eladásra kerülő fa a sátoraljaújhelyi—kassai állami műút mellett áll.

A zárt ajánlatokat 1942. évi szeptember hó 26. napjának 10 órájáig a kassai m. kir. erdőigazgatóságához kell benyújtani. Elkésetten beadott és utóajánlatokat figyelembe nem vesszünk. Az ajánlatok elfogadása vagy visszautasítása tekintetében a földművelésügyi miniszter szabadon dönt.

A bánatpénz 10.000 P, azaz Tízezer pengő, amelyet az előző szakaszban megadott címre és időre kell befizetni.

Az ajánlathoz melléklendő zárt és külön nyitott borítékban a 63.200/1942. Közell. Min. rendelet 16 §-ában előírt nyilatkozat és árvetés.

A versenytárgyalási és szerződési feltételek a földművelésügyi minisztérium I/B—4. ügyosztályán, a kassai m. kir. erdőigazgatóságon és a pálházai körjegyzőségen a hivatalos órák alatt, továbbá *Kozma Sándor* nagybózsvai lakos ideiglenes birtokossági elnöknel, míg az eladásra kerülő fák a helyszínen — a pálházai körjegyzőségen, vagy nevezett ideiglenes elnöknel történt bejelentés után — bármikor megtekinthetők.

Kassa, 1942. évi szeptember hó 3-án.

M. Kir. Erdőigazgatóság, Kassa.

(1092. sz.)

(772/1942.)

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Beszterce-Naszód vármegye Közigazgatási Bizottságának Gazdasági Albizottsága pályázatot hirdet a vármegye területén lévő államerdészeti kezelés alatt álló erdőknél szervezett **4 üresedésben lévő területi erdőőri állásra.**

Pályázhatnak olyan szakvizsgázott erdőőrök, akik az 1935. évi IV. t.-c. 48. §-ában előírt feltételeknek megfelelnek, feddhetetlen előéletűek, 24. évüket betöltötték, egészségesek és az 1939. évi IV. t.-c. 5. §-ában előírt feltételek szerint keresztény származásukat igazolni tudják.

Az erdőőri állás illetménye, az állami rendszerű szakaltisztek részére a 8500/1941. M. E. számú rendelethez tartozó 14. sz. kimutatásban feltüntetett fizetés és 1941. év december 1-től engedélyezett 7%-os pótlék.

A családi pótlék feleség és 2 gyerek után fejenként: 25.— P, a harmadik gyerek után: 30.— P, a negyedik és minden további gyerek után: 35.— P. A lakbér évi 288.— P, az utazási átalány évi 360.— P, az iroda-átalány évi 30.— P. A Gazdasági Albizottsághoz címzett, szabályszerűen felbélyegzett és sajátkezűleg írt kérések a besztercei m. kir. erdőfelügyelőséghez nyújtandók be 1942. évi szeptember hó 30-ig a következő okmányok kíséretében:

1. Születési anyakönyvi kivonat,
2. Ujkeletű erkölcsi bizonyítvány,
3. Magyar állampolgársági bizonyítvány,
4. Iskolai bizonyítvány,
5. 1935. évi IV. t.-c. 48. §-ában előírt szakképzettséget igazoló bizonyítvány,
6. Ujkeletű hatósági orvosi bizonyítvány,
7. Az eddigi működési bizonyítvány,
8. Katonai bizonyítvány.

Beszterce, 1942. augusztus hó 23-án.

(1093. sz.)

(2420/1942. sz.)

Gr. Bethlen s. k.
főispán, elnök.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A besztercei m. kir. erdőigazgatóság Besztercén 1942. évi szeptember hó 15-én d. e. 12 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja Várörja község sajáthasználatra kihasított „*Valea Lungu*” nevű erdőjében levő B. g. o. 2/8 erdőrészt 3 évi vágásterülete lábán álló fáját 12.8 k. h.-on

Az eladásra kerülő erdőterület leírása a következő. Faállomány: bükk 1.00, záródása 0.8, kora: 80—100 év.

Az erdőterület Várorja község határában fekszik, a *Máv.* állomástól 9 km távolságra.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság segédhivatalában, a naszódi m. kir. erdőhivatalban és Várorja község előljáróságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi szeptember hó 15-én d. e. 12 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőigazgatóságához.

A bánatpénz 1500.— pengő, amely fentjelzett időpontig a beszercei m. kir. erdőigazgatóság házipénztárához vagy postán az erdőigazgatóság letéti csekk számlája javára (161.356.sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszerce“ befizetendő.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíj-alap javára, 0,2%-ot az erdőtiszték gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni. Mivel a hozzájuttatás felett a M. Kir. Földművelésügyi és Iparügyi Miniszterek döntenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt terheli.

Beszerce, 1942 augusztus 14-én.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1033. sz.)

(5077/1942. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A beszercei m. kir. erdőigazgatóság, Besztercén 1942. évi szeptember hó 15-én d. e. 11 órakor nyilvános, írásbeli árverés útján eladja a kislebrai gör. kat. egyház saját használatra kihalított „Tinoaba“ nevű erdejében levő 1940—1943. évi vágásterületek lábán álló bükkfáját 7.4 kh.-on.

Az eladásra kerülő erdőterület leírása a következő. Faállománya: bükk 1.00, záródása: 0.9, kora: 60 év.

Az erdőterület Kisrebra község határában fekszik. A *Máv.* állomástól 7.5—8 kilométer távolságra.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság segédhivatalában, a naszódi m. kir. erdőhivatalban és a kislebrai gör. kath. egyház előljáróságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi szeptember hó 15-én d. e. 11 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőigazgatóságához.

A bánatpénz 500 pengő, amely fentjelzett időpontig a beszercei m. kir. erdőigazgatóság házipénztárához vagy postán az erdőigazgatóság letéti csekk számlája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszerce“ befizetendő.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíj-alap javára, 0,2%-ot az erdőtiszték gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni. Mivel a hozzájuttatás felett a M. Kir. Földművelésügyi és Iparügyi Miniszterek döntenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt terheli.

Beszerce, 1942. évi augusztus hó 14-én.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1034. sz.)

(5004/1942.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A beszercei m. kir. erdőigazgatóság Besztercén 1942. évi szeptember hó 28-án d. e. 11 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja Borgóprund község saját használatára kihalított „Orban“ havas nevű beerdősült legelőjén levő **lúcfenyő-törzseit**.

Az eladásra kerülő állomány leírása a következő. Területe: 6 k. hold, kora 40—80 év, sűrűsége: 0.6, fafaja: lúcfenyő, enyhe lejtésű talajon.

Az erdőterület Brogőbeszerce-Kolobica határában fekszik, a Mav. állomástól 15 km, iparvasúttól 5 km távolságra.

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság segédhivatalában, a borgói alsó m. kir. erdőhivatalban és Borgóprund község előljáróságán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi szeptember hó 24-én d. e. 9 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőigazgatósághoz.

A bánatpénz 1.000 pengő, amely fenti időpontig a beszercei m. kir. erdőigazgatóság házipénztárához, vagy postán az erdőigazgatóság letéti csekkszámblája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszerce“ befizetendő.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíj-alap javára, 0.2%-ot az erdő-tisztek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni. Mivel a hozzájuttatás felett a M. Kir. Földmívelésügyi és Iparügyi Miniszterek döntenek, a vétel idejében való engedélyezésének megszerzése a vevőt terheli.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1035. sz.)

(5179/1942. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A beszercei m. kir. erdőigazgatóság Besztercén 1942. szeptember hó 29-én, d. e. 11 órakor nyilvános írásbeli árverés útján eladja a Mária-völgyi fűrésztelepen, Óradna MÁV állomástól 16 km-re tárolt nemes **lomblevelű fűrészelt anyagját** az alant felsorolt mennyiségben:

1. I. oszt. kőris-deszka és -palló (hosszú-áru), mintegy: 43 m³
2. II. oszt. kőris-deszka és -palló (hosszú-áru), mintegy: 29 m³
3. III. oszt. kőris-deszka és -palló (hosszú-áru), mintegy: 11 m³
4. rövid kőris-deszka és -palló, mintegy: . . . . . 5 m³
5. juhar-deszka és -palló (hosszú-áru), mintegy: . . . . . 27 m³

Az árverési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóság 72. sz. helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi szeptember hó 29-én, d. e. 10.50 óráig adhatják be a beszercei m. kir. erdőigazgatósághoz.

Az ajánlatoknak tartalmazniuk kell az 1—5. pont alatt felsorolt választékokra külön-külön felajánlott m³-kinti egységárakat.

A bánatpénz 2000 pengő, amely a fent jelzett időpontig postán az erdőigazgatóság letéti csekkszámblája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla Beszerce“ címen fizetendő be.

Az ajánlathoz csatolni kell a 63.200/1942. K. M. sz. rendeletben előírt részletes árvetést.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíjalap javára, 0.2%-ot az erdő-tisztek gyermeknevelési alapjának javára kötelesek fizetni.

Beszerce, 1942. évi szeptember hó 9-én.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1116. sz.)

(4548/1942. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A beszercei m. kir. erdőgazgatóság Besztercén 1942. évi szeptember hó 28-án d. e. 11 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladja az egyesítve kezelte erdőkben levő **széldöntvényeket, széltöréseket, lábön álló száraz vagy taplós fákat** és némely vágásban visszamaradt állományokat az alábbi csoportosítás szerint:

1. csoport. Borgói alsó m. kir. erdőhivatal kerületében:

Oroszborgó község saját használatú erdejében régi vágásban visszamaradt mintegy 5000 m³ bükk állomány. Panulec, Orbán erdőrészekben (A. g. o. IV. v. s. 2—5 t.) kb.: 500 m³ *fenyőszéldöntvény*.

2. csoport. Borgói alsó m. kir. erdőhivatal kerületében:

Felsősúlyom, Itezsza völgyi erdőrészek (A. g. o. VI. v. s.) és Pietroszai erdőrész (A. g. o. VII. v. s.) kb.: 500 m³ *fenyő*.

3. csoport. Borgói felső m. kir. erdőhivatal kerületében:

Tihuca északi védkerület, Magura, Kalului, Korca-völgyi erdőrészek (A. g. o. II. v. s. 34 t. A. g. o. III. v. s. 2, 3, 4 t.) kb.: 400 m³ *fenyő*.

4. csoport. Borgói felső m. kir. erdőhivatal kerületében:

Tihuca déli védkerület, Kisdorna völgye (A. g. o. III. v. s. 2, 4, 5 t.) Sandorja, Tagyer, Marosborgói erdőrészek (A. g. o. IV. v. s.) kb.: 300 m³ *fenyő*.

5. csoport. Ilvai m. kir. erdőhivatal kerületében:

Ilvai Kukureásza, Ivaneásza és Vinosza völgye (A. g. o. I. v. s. 1, 2 és 5 t.) kb.: 300 m³ *fenyő*.

6. csoport. Ilvai m. kir. erdőhivatal kerületében:

Porkoi erdőrész (A. g. o. IV. v. s. 18 t. 38—40 e. r.) kb.: 200 m³ *fenyő*.

7. csoport. Ilvai m. kir. erdőhivatal kerületében:

Szálhossza, Sziminik erdőrész (A. g. o. II. v. s. 6, 7, 8, 9 t.) kb.: 500 m³ *fenyő*.

8. csoport. Szamosvölgyi alsó m. kir. erdőhivatal kerületében:

Kormája völgye a Petrisul patak kivételével (A. g. o. I. v. s. 1—3 t. B. g. o. I. v. s.) kb.: 5000 m³ *fenyő*.

9. csoport. Naszódi m. kir. erdőhivatal kerületében:

Rebra völgye — Izv. Smizi, Urszuluj, Szekatura, Custarului, Leszpezi, Faget, Páskás, Sub Krája e. r. kb.: 2500 m³ *fenyő*.

10. csoport. Naszódi m. kir. erdőhivatal kerületében:

Zágra völgye kb.: 200 m³ *fenyő*.

11. csoport. Szálvavölgyi m. kir. erdőhivatal kerületében:

Telcsisor völgye kb.: 2000 m³ *fenyő*.

12. csoport. Szálvavölgyi m. kir. erdőhivatal kerületében:

Fiad völgye és Petripatak kb.: 400 m³ *fenyő* és *bükk*.

13. csoport. Szálvavölgyi m. kir. erdőhivatal kerületében:

Sztrimba völgye kb.: 1800 m³ *fenyő* és 180 m³ *bükk*.

14. csoport. Szálvavölgyi m. kir. erdőhivatal kerületében:
Repede völgye kb.: 220 m³ fenyő.

15. csoport. Szálvavölgyi m. kir. erdőhivatal kerületében:
Setref erdőrész kb.: 100 m³ fenyő.

16. csoport. Szálvavölgyi m. kir. erdőhivatal kerületében:
Valea Glodului erdőrész kb.: 260 m³ fenyő és 100 m³ bükk.

17. csoport. Szálvavölgyi m. kir. erdőhivatal kerületében:
Szába völgye kb.: 780 m³ fenyő, 400 m³ bükk.

18. csoport. Szamosvölgyi felső m. kir. erdőhivatal kerületében:
Kobasel és Kircibár völgye kb.: 500 m³ fenyő.

Az árverési feltételek a besztercei m. kir. erdőigazgatóság 72. sz. firodahelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat 1942. évi szeptember hó 28-án d. e. 10.50 óráig adhatják be, mégpedig külön-külön minden egyes csoportra nézve, mivel az odaítélés is csoportonként történik. Az ajánlatoknak tartalmazniuk kell külön a fenyőszerva és -rúd, a lombszerva m³-e, továbbá a lombtűzifa úrm³-e után felajánlott egységárakat.

A bánatpénz csoportonként 500 pengő, kivétel a 8. csoport, amelyre nézve 3000 pengő, a 9., 11. és 13. csoportokra nézve pedig külön-külön 1000 pengő. Ezek az összegek a fent jelzett időpontig postán az erdőigazgatóság letéti csekkszámlája javára (161.356. sz.) „Erdőigazgatóság letéti számla, Beszterce“ befizetendők.

Az ajánlattevők tudomásul veszik, hogy a megajánlott vételáron felül 3%-ot az erdőigazgatósági nyugdíjalap javára, 0,2%-ot az erdőtiszték gyermeknevelési alapja javára kötelesek fizetni.

Beszterce, 1942. évi szeptember hó 8-án.

(1117. sz.)

M. kir. Erdőigazgatóság.
(5594/1942.)

HA INGYEN HÚST AKAR, TARTSON HÁZINYULAT! Hogy milyen fajtát válasszon és hogyan takarmányozzon, erről dr. Schneider Sándor: **A hús- és gereznanyúl-tenyésztés kézikönyve** c. munkája tájékoztatja. Megrendelhető a szerzőnél: Budakalászon. Ára P 4.50. (1014. sz.)

Gyakorlott erdőőrt keresünk, lehetőleg azonnali belépésre. Olyan megbízható, szorgalmas egyének ajánlatát kérjük életleírással és referenciákkal, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, „Megbízható“ jellegre. (1112. sz.)

Őszi elvetésre keresek 30 q kocsányos-tölgymakkot, — lehet slavoniai is — és 5 q amerikai-diót. Gróf Sennyey Ferenc erdőszete, Nemesvid, Somogy vm. (1119. sz.)

MEGVÉTELRE vagy cserébe keressük az alant felsorolt folyóiratok egyes füzeteit, illetőleg köteteit:

- Aquila* I—V. (1894—1898.) évfolyamait.
- Bányászati és Kohászati Lapok* XL. (1926.) évfolyamát.
- Erdészeti Kísérletek* XX. (1918.) teljes évfolyamát egy, és 3—4. füzetét két példányban.
- Erdészeti Lapok* X. (1871.) évfolyamát két példányban.
- Erdészeti Ujság* IX. (1904/1905.) évfolyamát.
- Erdészeti Zsebnaptár* I—III. (1881—1883.), XXV. (1907.) és XXXVI—XXXVIII. (1917—1919.) évfolyamait.
- Kárpáti Vadász* V. (1931.) évfolyamának 6. füzetét.
- Kertészeti Szemle* II. (1930.) évfolyamának 1—6. füzetét és III. (1931.) évfolyamának 8—9. füzetét.
- Kísérletügyi Közlemények* I—XV. (1898—1912.) évfolyamait és XVI. (1913.) évfolyamának 1. füzetét.
- Nimród* IV. évfolyamát (1916.)
- Revista Padurilor* XXV—XXXIII. (1911—1921.) és XV. (1901.) valamint XVIII. (1904.), XIII. (1899.) és I—XI. (1887—1897.) évfolyamait.
- Sumarski List* I—X. (1877—1886.) évfolyamait.
- Természettudományi Közlöny Pótfüzetei* 1. (1888.), 49—51. (1899. évi 1—3. sz.), 77. (1905. évi 1. sz.), 97. (1910. évi 1. sz.), 133—136. (1919. évi 1—4. sz.) és 145—148. (1922. évi 1—4. sz.) számú füzeteket.
- Turistaság és Alpinizmus* I—XVI. (1911—1926.) évfolyamait.
- Vadászat* I. (1918.) évfolyamát.
VII. (1924.) évfolyamának 15., 18. és 21. füzetét.
VIII. (1925.) évfolyamának 2. és 23—24. füzetét.
- Vadászat és Allatvilág* I—VIII. (1899—1906.); X. (1908.); XII. (1910.) és XVII—XVIII. (1916—1917.) évfolyamait.
- Vadászlap* I—XVIII. (1880—1897.) évfolyamait.
- Vadászat (Halászat, Weekend, Turisztika)* I—II. (1933—1934.) évfolyamait.
- Vadászujság (Marosvásárhely)* I—IV., (1922—1925.) évfolyamait.
- Vízügyi Közlemények* IX. (1923.) évfolyamát és az V. (1915.) évfolyam 4. füzetét.

Országos Erdészeti Egyesület
Budapest, V., Alkotmány-u. 6.

Felelős kiadó: Dr. Mihályi Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Felelős: György Aladár igazgató.

Az „Erdészeti Lapok“ 1942. évi IX. füzetének a tartalma:

(Inhalt. — Sommaire. — Contents.)

Vitéz nagybányai Horthy István †	401
Bíró Zoltán: Háborús gondok. — (Kriegssorgen. — Soucis de guerre. — Sorrows in War-Time.)	402
Kovács József: Néhány szó az új lombsterfa-rendelethez. — (Einige Worte über die neue Laubnutzholzverordnung. — Quelques mots sur le nouveau décret relatif au bois d'oeuvre en essences feuillues. — Some Words About the Hard Timber Enactment.)	407
Nemes Károly: Természetszerű szálerdő-állományok telepítése. — (Gründung naturgemässer Hochwaldbestände. — La plantation de peuplements en futaie naturelle. — Establishment of High-Forests.)	412
Hivatalos közleménye. — (Amtliche Mitteilungen. — Communications officielles. — Official communications.)	
A m. kir. földművelésügyi miniszter 94.569/1942. számú rendelete az 1942—1943. évi fatermelési idény meghosszabbítása tárgyában	420
A m. kir. minisztérium 5110/1942. M. E. számú rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a vadászati haszonbérleti szerződések felülvizsgálásáról szóló 6080/1941. M. E. számú rendelet módosítása tárgyában	421
Irodalom. — (Literatur. — Bibliographie. — Reviews.)	
Baader: Mitteilungen der Hermann Göring Akademie der Deutschen Forstwissenschaft. II. Jahrgang, Heft 1. (M.)	421
Hazai folyóiratok	423
Külföldi lapszemle	426
Különlélek. — (Verschiedenes. — Divers. — Notes.)	
Halálozás: Gyarmathy Mózes †	428
Személyi hírek	428
Követendő példa	428
A gödöllői vizslaverseny	430
Jelentkezés a vadőri tanfolyamra és szakvizsgára	430
Tájékoztató „A Hivatásos Vadász“ c. szakkönyv II. kötetének a használatáról	431
Hirdetések. — (Anzeigen. — Annoces. — Advertisements.)	432

Az „Erdészeti Lapok“ 1942. évi X. füzetének a tartalma:

(Inhalt. — Sommaire. — Contents.)

Rónai György: Az erdőmérnök a korszak fergegében — (<i>Der Forstingenieur im Wirbel der Weltanschauungen. — L'ingenieur des forêts dans le tumulte des idées modernes. — The Forester in the Turmoil or Ideas.</i>)	445
Lángos Lajos: Vasbeton-rendszerű erdei vasúti hidak tervezése és építése. — Befejező közlemény. — (<i>Entwurf und Bau von Waldeisenbahnbrücken aus Eisenbeton. Schluss. — Plans et construction de ponts de chemin de fer forestier en béton armé. Fin. — Planning and Building of Ferro-Concrete Forest Railway Bridges. Final Part.</i>)	453
Egyesületi közlemények. — (<i>Vereinsnachrichten. — Nouvelles de l'Association. — Society notes.</i>) Választmányi ülés. (1942. szept. 10.	463
Hivatalos közleménye. — (<i>Amtliche Mitteilungen. — Communica- tions officielles. — Official communications.</i>) A m. kir. minisztérium 5700/1942. M. E. számú rendelete a fa kitermelésének és kiszállításának az előmozdítása tárgyában	468
Irodalom. — (<i>Literatur. — Bibliographie. — Reviews.</i>) Th. Schmucker: Az északi mérsékelt égöv fafajai és el- terjedésük. (M.)	469
A M. Kir. Országos Öntözésügyi Hivatal 1941. évi jelen- tése. (M.)	469
Trauer Ervin dr.: Az erdei fás növények. (M.)	469
Hazai folyóiratok	470
Külföldi lapszemle	473
Különlélek. — (<i>Verschiedenes. — Divers. — Notes.</i>) Halálozások. Gárdonyi Nagy László †	477
Körmendy Károly †	478
Személyi hírek	478
A Nemzetközi Erdészeti Központ VI. bizottsági ülése	478
Hozzászólás az új lombsterfa-rendelethez (<i>Kaffka Károly.</i>)	479
Tenyészvad-juttatás	482
A rend kedvéért!	483
Hirdetések. — (<i>Anzeigen. — Annonces. — Advertisements.</i>)	484

